

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA
TERORIZMA**

("Sl. list Crne Gore", br. 14/07 od 21.12.2007, 04/08 od 17.01.2008, 14/12 od 07.03.2012)

Prolašavam Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, koji je donijela Skupština Crne Gore na drugoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2007. godini, dana 29. novembra 2007. godine.

Broj: 01-1425/2
Podgorica, 14. decembra 2007. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

ZAKON

O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se mjere i radnje koje se preduzimaju radi otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Pranje novca

Član 2

Pranjem novca, u smislu ovog zakona, smatra se naročito:

- 1) zamjena ili prenos novca ili druge imovine sa znanjem da potiču od kriminalnih djelatnosti ili iz djela učešća u tim djelatnostima, sa ciljem ili prikrivanja ili lažnog prikazivanja nezakonitog porijekla imovine ili pomaganja licu koje je uključeno u izvršenje kriminalnih djelatnosti, radi izbjegavanja sakcionisanja njegovog ponašanja;
  - 2) prikrivanje ili lažno prikazivanje prirode, porijekla, mjesta na kojem se nalazi, kretanja, raspolaganja ili svojine nad novcem ili druge imovine sa znanjem da potiču iz kriminalne djelatnosti ili učešća u toj djelatnosti;
  - 3) sticanje, posjedovanje ili upotreba imovine sa znanjem da u trenutku prijema imovina potiče iz krivičnog djela ili učešća u tom djelu;
  - 4) učešće u izvršenju, udruživanje radi izvršenja, pokušaj izvršenja i pomaganje, podsticanje, olakšavanje i savjetovanje u vezi sa izvršenjem djelatnosti iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava.
- Pranjem novca smatraju se i djelatnosti iz stava 1 ovog člana izvršene na teritoriji druge države.

Finansiranje terorizma

Član 3

Finansiranjem terorizma, u smislu ovog zakona, smatra se naročito:

- 1) obezbjeđivanje ili prikupljanje, odnosno pokušaj obezbjeđivanja ili prikupljanja novca, hartija od vrijednosti, drugih sredstava ili imovine, na bilo koji način, posredno ili neposredno, sa namjerom da se upotrijebe ili uz saznanje da će biti upotrijebljeni, u cjelosti ili djelimično, za sprovođenje terorističkog akta;
- 2) podstrekavanje ili pomaganje u obezbjeđivanju ili prikupljanju sredstava ili imovine iz tačke 1 ovog člana.

Obveznici

Član 4

Mjere za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma preduzimaju se prije, prilikom i nakon završetka svih poslova primanja, ulaganja, zamjene, čuvanja ili drugog raspolaganja novcem ili drugom imovinom, odnosno transakcija za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Mjere iz stava 1 ovog člana dužni su da preduzimaju privredna društva, druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica (u daljem tekstu: obveznici), i to:

- 1) banke, filijale stranih banaka i finansijske institucije;
- 2) štedionice i štedno-kreditne institucije;
- 3) institucije koje obavljaju platni promet;
- 4) pošte;
- 5) društva za upravljanje investicionim fondovima i filijale stranih društava za upravljanje investicionim fondovima;
- 6) društva za upravljanje penzionim fondovima i filijale stranih društava za upravljanje penzionim fondovima;
- 7) berzanski posrednici i filijale stranih berzanskih posrednika;
- 8) društva za životno osiguranje, filijale stranih osiguravajućih društava za životno osiguranje, društva za posredovanje i društva za zastupanje u osiguranju u dijelu koji se odnosi na životno osiguranje;
- 9) priređivači lutrijskih i posebnih igara na sreću;
- 10) mjenjačnice;
- 11) zalagaonice;
- 12) društva za reviziju, ovlašćeni revizor i pravna, odnosno fizička lica koja obavljaju računovodstvene i usluge poreskog savjetovanja, kao i usluge pri osnivanju kompanija;
- 13) društva za izdavanje elektronskog novca;
- 14) humanitarne, nevladine i druge neprofitne organizacije;
- 15) druga privredna društva, pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja obavljaju djelatnost, odnosno poslove:
  - prodaje i kupovine potraživanja;
  - faktoringa;
  - upravljanja imovinom za treća lica;
  - izdavanja platnih i kreditnih kartica i poslovanje tim karticama;
  - finansijskog lizinga;
  - organizovanja putovanja;
  - investiranja, prometa i posredovanja u prometu nekretnina;
  - prometa motornih vozila;
  - prometa plovnih i vazduhoplovnih objekata;
  - sportske organizacije;

- čuvanja u sefovima;
- izdavanja garancija i drugih jemstava;
- kreditiranja i kreditnog posredovanja;
- pružanja ugostiteljskih usluga;
- davanja zajmova i posredovanja prilikom ugovaranja poslova pozajmljivanja;
- organizovanja i sprovođenja licitacija, prometa umjetničkih predmeta, plemenitih metala i dragog kamenja i proizvoda od plemenitih metala i dragog kamenja, kao i drugih roba, ako se plaćanje vrši u gotovom novcu u iznosu od najmanje 15.000 EUR, u jednoj ili više međusobno povezanih transakcija.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, propisom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) mogu se odrediti i drugi obveznici koji su dužni da preduzimaju mjere iz stava 1 ovog člana, ako obzirom na prirodu i način obavljanja djelatnosti ili posla postoji znatniji rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma, odnosno u skladu sa posebnim uslovima propisanim međunarodnim standardima, odrediti obveznici koji nijesu dužni da, u određenom dijelu obavljanja posla ili djelatnosti, preduzimaju mjere i radnje utvrđene ovim zakonom.

Značenje izraza

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) teroristički akt je akt određen Međunarodnom konvencijom o suzbijanju finansiranja terorizma;
- 2) terorista je lice koje samo ili sa drugim licima:
  - s namjerom, neposredno ili posredno, izvrši ili pokuša da izvrši teroristički
  - podstrekava ili pomaže u izvršenju terorističkog akta;
  - s namjerom ili saznanjem o namjeri drugog ili grupe lica da izvrši teroristički akt doprinese, odnosno doprinosi izvršavanju terorističkog akta;
- 3) teroristička organizacija je organizovana grupa lica koja:
  - s namjerom, neposredno ili posredno, izvrši ili pokuša da izvrši teroristički akt;
  - podstrekava ili pomaže u izvršenju terorističkog akta;
  - s namjerom ili sa saznanjem o namjeri grupe lica da izvrši teroristički akt doprinese, odnosno doprinosi izvršavanju terorističkog akta.
- 4) transakcija je primanje, ulaganje, zamjena, čuvanje ili drugo raspolaganje novcem ili drugom imovinom;
- 5) rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik da će klijent iskoristiti finansijski sistem za pranje novca ili finansiranje terorizma, odnosno da će poslovni odnos, transakcija ili proizvod biti, posredno ili neposredno, korišćen za pranje novca ili finansiranje terorizma;
- 6) korespondentni odnos je odnos između domaće i strane kreditne institucije, koji nastaje otvaranjem računa strane kreditne ili druge institucije kod domaće kreditne institucije, odnosno ugovor koji domaća kreditna institucija zaključi sa stranom kreditnom ili drugom institucijom, sa ciljem da preko nje posluje sa inostranstvom;
- 7) "kvazi" banka je kreditna institucija, odnosno druga slična institucija koja je registrovana u državi u kojoj nije poslovno prisutna, ne obavlja djelatnost, nema poslovne prostorije, zaposlene, organe upravljanja, menadžment i koja nije povezana sa finansijskom grupom koja podliježe nadzoru radi otkrivanja i sprječavanja pranja novca ili finansiranja terorizma;
- 8) posrednik u osiguranju je lice koje na osnovu dozvole regulatornog organa obavlja poslove posredovanja u osiguranju i koji dovodi u vezu osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja sa društvom za osiguranje, radi pregovaranja o zaključenju ugovora o osiguranju, a na osnovu naloga društva za osiguranje ili naloga osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja;

- 9) imovina su materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, fizički opipljiva ili neopipljiva sredstva i dokumenta ili instrumenti u bilo kom obliku, uključujući elektronski ili digitalni, koji označavaju pravo ili daju pravo na ostvarivanje interesa u tim sredstvima;
- 10) poslovni odnos je poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos koji je u vezi sa profesionalnim aktivnostima institucija i lica iz ovog zakona i za koji se u trenutku uspostavljanja očekuje da će biti trajnog karaktera;
- 11) identifikacija klijenta je postupak koji obuhvata:
  - utvrđivanje identiteta klijenta, odnosno provjeru identiteta na osnovu vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora;
  - prikupljanje podataka o klijentu, odnosno provjeravanje prikupljenih podataka na osnovu vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora.

II. ZADACI I OBAVEZE OBVEZNIKA

1. Osnovni zadaci

Član 6

Briše se. ("Sl. list Crne Gore", br. 14/12)

Identifikacija klijenta

Član 7

Briše se. ("Sl. list Crne Gore", br. 14/12)

Analiza rizika

Član 8

Obveznik je dužan da izradi analizu rizika kojom utvrđuje procjenu rizičnosti pojedinog klijenta, grupe klijenata, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda u vezi mogućnosti zloupotrebe u svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma.

Analiza iz stava 1 ovog člana priprema se u skladu sa smjernicama o analizi rizika.

Smjernice iz stava 2 ovog člana utvrđuju nadležni nadzorni organi iz člana 86 ovog zakona, u skladu sa propisom koji donosi ministarstvo nadležno za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Propisom iz stava 3 ovog člana utvrđuju se bliži kriterijumi za izradu smjernica (veličina i sastav obveznika, obim i vrsta poslova, klijenata, odnosno proizvoda i slično).

Slučajevi u kojima se sprovode mjere provjere identiteta i praćenje poslovanja klijenta

Član 9

Obveznik je dužan da sprovede odgovarajuće mjere iz člana 10 ovog zakona, a naročito :

- 1) prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom;
- 2) prilikom jedne ili više povezanih transakcija u vrijednosti od 15.000 EUR ili više;
- 3) kada postoji sumnja u tačnost ili vjerodostojnost pribavljenih podataka o identifikaciji klijenta;
- 4) kada u vezi transakcije ili klijenta postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma.

Ako se transakcije iz stava 1 tač. 2 i 4 ovog člana zasnivaju na već uspostavljenom poslovnom odnosu, obveznik je dužan da:

- 1) provjeri identitet klijenta koji vrši transakciju i pribavi dodatne podatke, u skladu sa ovim zakonom;

- 2) pribavi dokaz o izvoru novčanih sredstava i provjeri usklađenost izvora sredstava klijenta sa djelatnošću, ako je pravno lice, odnosno zanimanjem, ako je fizičko lice.

Priređivač posebnih igara na sreću dužan je da prilikom transakcije u iznosu od najmanje 2.000 EUR provjeri identitet klijenta i pribavi podatke iz člana 71 tačka 6 ovog zakona.

Uspostavljanjem poslovnog odnosa, u smislu ovog zakona, smatra se i:

- 1) registracija klijenta za učešće u sistemu priređivanja igara na sreću kod priređivača koji priređuju igre na sreću putem interneta ili drugih telekomunikacionih sredstava;
- 2) pristupanje klijenta pravilima upravljanja uzajamnim fondom kod društva za upravljanje.

Mjere provjere i praćenja koje preuzima obveznik

Član 10

Obveznik je dužan da sprovodi mjere provjere i praćenja klijenta, a naročito:

- 1) izvrši identifikaciju i provjeru klijenta i stvarnog vlasnika, ako je klijent pravno lice;
- 2) pribavi podatke o cilju i prirodi poslovnog odnosa ili transakcije i druge podatke u skladu sa ovim zakonom;
- 3) redovno prati poslovne aktivnosti koje klijent preuzima kod obveznika i provjerava njihovu usklađenost sa prirodom poslovnog odnosa i uobičajenim obimom i vrstom poslovanja klijenta.

Kontorola klijenta prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa

Član 11

Obveznik je dužan da mjere iz člana 10 tač. 1 i 2 ovog zakona sprovede prije uspostavljanja poslovnog odnosa.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, obveznik može mjere iz člana 10 tač. 1 i 2 ovog zakona da sprovede i u toku uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom, ako je po ocjeni obveznika to neophodno i ako postoji neznatan rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.

Obveznik iz člana 4 stav 2 tačka 8 ovog zakona može, prilikom zaključivanja ugovora o životnom osiguranju, da izvrši kontrolu korisnika iz ugovora o osiguranju i nakon zaključenja ugovora o osiguranju, a najkasnije kada korisnik prema polisi osiguranja može da ostvari svoja prava.

Ako se dokaz o identitetu korisnika iz stava 3 ovog člana ne može pribaviti, poslovni odnos se ne smije uspostaviti, a ukoliko je poslovni odnos uspostavljen može se prekinuti.

Kontrola klijenta prije izvršenja transakcije

Član 12

Prilikom vršenja transakcija iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona obveznik je dužan da sprovede mjere iz člana 10 tač. 1 i 2 ovog zakona prije izvršenja transakcije.

Ako se dokaz o identitetu klijenta ne može pribaviti, poslovni odnos se ne smije uspostaviti i transakcije se ne smiju izvršiti.

Elektronski prenos novca

Član 12a

Obveznik koji obavlja usluge platnog prometa ili prenosa novca dužan je da prikupi tačne i potpune podatke o uplatiocu i da ih unese u obrazac ili poruku koja prati elektronski prenos novčanih sredstava, poslanih ili primljenih u svakoj valuti koja je predmet elektronskog prenosa.

Podaci iz stava 1 ovog člana moraju pratiti prenos novčanih sredstava tokom prolaza kroz lanac plaćanja.

Pružalac usluga platnog prometa ili prenosa novca, koji je posrednik ili primalac novčanih sredstava, će odbiti da izvrši prenos novčanih sredstava ukoliko podaci o uplatiocu nijesu potpuni ili će zatražiti da se u najkraćem mogućem roku dopune podaci o uplatiocu.

U postupku prikupljanja podataka iz stava 1 ovoga člana pružaoci usluga platnog prometa ili prenosa novca vrše identifikaciju uplatioca na osnovu lične isprave izdate od nadležnog organa.

Sadržaj i vrsta podataka iz stava 1 ovog člana i druge aktivnosti pružaoca usluga platnog prometa ili prenosa novca, kao i izuzetke u prikupljanju podataka pri prenosu novčanih sredstava koji predstavlja neznatan rizik za pranje novca i finansiranje terorizma bliže se uređuju propisom Ministarstva.

Izuzeci od primjene mjera provjere i praćenja klijenata

Član 13

Osiguravajuća društva koja vrše poslove životnog osiguranja i filijale stranih osiguravajućih društava koje imaju dozvolu za obavljanje poslova životnog osiguranja u Crnoj Gori, osnivači, upravljači penzijskih fondova i pravna i fizička lica koja obavljaju poslove zastupanja i posredovanja u osiguranju u slučaju zaključivanja ugovora o životnom osiguranju nijesu dužni da sprovode mjere provjere i praćenja klijenta prilikom :

- 1) zaključivanja ugovora životnog osiguranja kod kojih pojedinačna rata premije ili više rata premije osiguranja, koje treba platiti u jednoj kalendarskoj godini, ukupno ne prelazi iznos od 1.000 EUR ili ako plaćanje jednokratne premije ne prelazi iznos od 2.500 EUR;
- 2) zaključivanja poslova penzijskog osiguranja pod uslovom da se radi o:
  - osiguranju u okviru kojeg nije moguće prenijeti polisu osiguranja na treće lice ili je koristiti kao obezbjeđenje za uzimanje kredita ili pozajmice;
  - zaključivanju kolektivnog osiguranja koje obezbeđuje pravo na penziju.

Domaća i strana društva i filijale stranih društava za izdavanje elektronskog novca ne moraju sprovesti mjere provjere i praćenja klijenta prilikom:

- 1) izdavanja elektronskog novca, ako jednokratni iznos uplate izvršene za izdavanje tog novca na elektronskom nosiocu podataka, na koji nije moguće ponovno uložiti novac, ne prelazi iznos od 150 EUR;
- 2) izdavanja i poslovanja elektronskim novcem, ako je ukupan iznos izvršenih uplata sačuvan na elektronskom nosiocu podataka, na kojem je moguće podatke ponovo uložiti, a koji u tekućoj kalendarskoj godini ne prelazi iznos od 2.500 EUR, osim ako imalac elektronskog novca u odnosnoj kalendarskoj godini unovči iznos od najmanje 1.000 EUR.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne odnose se na slučajeve kada u vezi sa transakcijom ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

2. Sprovođenje mjera kontrole klijenta

Utvrđivanje i provjera identiteta fizičkog lica

Član 14

Obveznik, za klijenta koji je fizičko lice, odnosno njegov zakonski zastupnik, preduzetnik, ili fizičko lice koje obavlja djelatnost, utvrđuje i provjerava njegov identitet uvidom u ličnu ispravu klijenta uz njegovo prisustvo i pribavlja podatke iz člana 71 tačka 4 ovog zakona. Ako se iz podnesene lične isprave ne mogu utvrditi propisani podaci, nedostajući podaci se pribavljaju iz druge važeće javne isprave koju klijent podnese.

Identitet klijenta iz stava 1 ovog člana može se utvrditi i na osnovu kvalifikovne elektronske potvrde klijenta, koji je izdao davalac usluga sertifikovanja u skladu sa propisima o elektronskom potpisu i elektronskom poslovanju.

Obveznik u okviru utvrđivanja i provjere identiteta klijenta na način utvrđen stavom 2 ovog člana upisuje podatke o klijentu iz kvalifikovane elektronske potvrde u evidenciju podataka iz člana 70 ovog

zakona. Podaci, koji se ne mogu pribaviti iz kvalifikovane elektronske potvrde, pribavljaju se iz kopije lične isprave koju klijent dostavlja obvezniku u pisanoj formi ili elektronskom obliku, a ako na taj način nije moguće pribaviti sve propisane podatke, nedostajući podaci se pribavljaju neposredno od klijenta.

Davalac usluga sertifikovanja iz stava 2 ovog člana, koji je klijentu izdao kvalifikovanu elektronsku potvrdu, dužan je da na zahtjev obveznika, bez odlaganja, podnese podatke o načinu na koji je utvrdio i provjerio identitet klijenta koji je imalac kvalifikovane elektronske potvrde.

Utvrđivanje i provjera identiteta klijenta korišćenjem kvalifikovane elektronske potvrde nije dozvoljena:

- 1) prilikom otvaranja računa kod obveznika iz člana 4 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, osim kod otvaranja privremenog depozitarnog računa za uplatu osnivačkog kapitala;
- 2) ako postoji sumnja da je kvalifikovana elektronska potvrda zloupotrijebljena, odnosno ako obveznik utvrdi da su se izmijenile okolnosti koje su od bitnog uticaja na valjanost potvrde.

Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta posumnja u istinitost pribavljenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su pribavljeni podaci, dužan je da traži pisanu izjavu klijenta.

Utvrđivanje i provjera identiteta pravnog lica

Član 15

Obveznik utvrđuje i provjerava identitet klijenta koji je pravno lice i pribavlja podatke iz člana 71 tačka 1 ovog zakona uvidom u original ili ovjerenu kopiju isprave iz Centralnog registra privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koju u ime pravnog lica zastupnik podnese.

Isprava iz stava 1 ovog člana ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja.

Obveznik može utvrditi i provjeriti identitet pravnog lica i pribaviti podatke iz člana 71 tačka 1 ovog zakona i uvidom u CRPS ili drugi odgovarajući javni registar. Na izvodu iz registra u koji je izvršen uvid, obveznik označava datum i vrijeme i lično ime lica koje je izvršilo uvid. Izvod iz registra organizacija čuva u skladu sa zakonom.

Podatke iz člana 71 tač. 2, 7, 9, 10, 11, 12, 13 i 14 ovog zakona obveznik pribavlja uvidom u originale ili ovjerene kopije isprava i druge poslovne dokumentacije. Ako uvidom u isprave i dokumentaciju nije moguće utvrditi podatke, nedostajući podaci pribavljaju se neposredno od zastupnika ili ovlašćenog lica.

Original ili ovjerenu kopiju isprave obveznik zadržava u svojoj dokumentaciji.

Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta pravnog lica posumnja u istinitost dobijenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su uzeti podaci, dužan je da od zastupnika ili ovlašćenog lica prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije pribavi i pisanu izjavu.

Ako je stranka strano pravno lice, koje obavlja djelatnost u Crnoj Gori preko svoje poslovne jedinice, obveznik utvrđuje i provjerava identitet stranog pravnog lica i njegove poslovne jedinice.

Utvrđivanje i provjera identiteta zastupnika pravnog lica

Član 16

Obveznik utvrđuje i provjerava identitet zastupnika i pribavlja podatke iz člana 71 tačka 2 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu zastupnika uz njegovo prisustvo. Ako se uvidom u ličnu ispravu ne mogu utvrditi svi propisani podaci, nedostajući podaci se pribavljaju iz druge javne isprave, koju podnese zastupnik, odnosno ovlašćeno lice.

Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika posumnja u istinitost dobijenih podataka, dužan je da traži i njegovu pisanu izjavu.

Utvrđivanje i provjera identiteta ovlašćenog lica

Član 17

Ako poslovni odnos u ime klijenta, pravnog lica, zasniva ovlašćeno lice, obveznik utvrđuje i provjerava identitet ovlašćenog lica i pribavlja podatke iz člana 71 tačka 2 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu ovlašćenog lica i uz njegovo prisustvo. Ako iz lične isprave nije moguće utvrditi sve propisane podatke, nedostajući podaci se pribavljaju iz druge javne isprave, koju podnese ovlašćeno lice.

Podatke iz stava 1 ovog člana o zastupniku, u čije ime nastupa ovlašćeno lice, obveznik pribavlja iz ovjerenog pisanog ovlašćenja, izdatog od zastupnika.

Ako transakciju iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona u ime stranke obavlja ovlašćeno lice, obveznik vrši provjeru identiteta ovlašćenog lica i pribavlja podatke iz člana 71 tačka 3 ovog zakona o klijentu koji je fizičko lice, preduzetnik ili fizičko lice, koji obavlja djelatnost.

Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika posumnja u istinitost dobijenih podataka, dužan je da pribavi i njegovu pisanu izjavu.

Posebni slučajevi utvrđivanja i provjere identiteta klijenta

Član 18

Identitet klijenta, u skladu sa članom 7 ovog zakona, utvrđuje se, odnosno provjerava naročito:

- 1) prilikom ulaska klijenta u prostorije u kojima se priređuju posebne igre na sreću;
- 2) prilikom svakog prilaska sefu zakupca ili njegovog zastupnika, odnosno lica koje on ovlasti.

Kod utvrđivanja i provjere identiteta stranke na osnovu stava 1 ovog člana priređivač igara na sreću ili obveznik, koji obavlja djelatnost čuvanja u sefovima, pribavlja podatke iz člana 71 tač. 6 i 8 ovog zakona.

3. Utvrđivanje stvarnog vlasnika

Stvarni vlasnik

Član 19

Stvarni vlasnik je fizičko lice koje ima u svojini ili kontroliše klijenta, odnosno fizičko lice u čije ime se vrši transakcija, kao i lice koje vrši efektivnu kontrolu nad pravnim licem ili pravnim poslom.

Stvarnim vlasnikom privrednog društva, odnosno pravnog lica, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) fizičko lice koje je, posredno ili neposredno, imalac najmanje 25% poslovnog učešća akcija, prava glasa ili drugih prava, na osnovu kojih učestvuje u upravljanju, odnosno učestvuje u kapitalu sa više od 25% udjela ili ima odlučujući uticaj u upravljanju sredstvima privrednog društva, odnosno pravnog lica;
- 2) fizičko lice koje privrednom društvu, odnosno pravnom licu posredno obezbijedi ili obezbjeđuje sredstva i po tom osnovu ima pravo da odlučujuće utiče na donošenje odluka organa upravljanja privrednim društvom, odnosno pravnim licem prilikom odlučivanja o finansiranju i poslovanju.

Stvarnim vlasnikom lica stranog prava (trust, fond ili slično) koje prima, upravlja ili vrši raspodjelu imovinskih sredstava za određene namjene, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) fizičko lice koje, posredno ili neposredno, raspolaže sa najmanje 25% imovine pravnog lica ili sličnog subjekta stranog prava;
- 2) fizičko lice koje je određeno ili određivo kao korisnik najmanje 25% prihoda od imovine kojom se upravlja.

Utvrđivanje stvarnog vlasnika pravnog lica ili pravnog subjekta stranog prava

Član 20

Obveznik je dužan da utvrdi stvarnog vlasnika pravnog lica ili stranog pravnog lica pribavljanjem podataka iz člana 71 tačka 15 ovog zakona.

Podatke iz stava 1 ovog člana obveznik pribavlja uvidom u originale ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS-a ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koja ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja ili ih pribavlja uvidom u CRPS ili drugi javni registar u skladu sa članom 14 st. 3 i 5 ovog zakona.

Ako propisane podatke nije moguće pribaviti na način utvrđen st. 1 i 2 ovog člana, nedostajuće podatke obveznik će pribaviti iz pisane izjave zastupnika ili ovlašćenog lica.

Podaci o stvarnim vlasnicima pravnog lica ili sličnog pravnog subjekta stranog prava provjeravaju se u mjeri kojom se obezbjeđuje potpun i jasan uvid u stvarno vlasništvo i organ upravljanja klijenta uz uvažavanje procjene stepena rizika.

4. Pribavljanje podataka o klijentu, poslovnom odnosu, proizvodu i transakciji

Član 21

Obveznik je dužan da, u okviru kontrole klijenta iz člana 9 stav 1 tačka 1 ovog zakona, pribavi podatke i vodi evidenciju iz člana 71 tač. 1, 2, 4, 5, 7, 8 i 15 ovog zakona.

Obveznik je dužan da, u okviru kontrole klijenta iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona, pribavi podatke i vodi evidenciju iz člana 71 tač. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13 i 15 ovog zakona.

Obveznik je dužan da, u okviru kontrole klijenta iz člana 9 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona, pribavi podatke i vodi evidenciju iz člana 71 ovog zakona.

5. Praćenje poslovnih aktivnosti

Član 22

Obveznik je dužan da prati poslovne aktivnosti klijenta, koje obuhvata i izvore sredstava kojima klijent posluje.

Praćenje poslovnih aktivnosti iz stava 1 ovog člana kod obveznika, naročito uključuje:

- 1) provjeru usaglašenosti poslovanja klijenta sa prirodom i namjenom ugovornog odnosa;
- 2) praćenje i provjeru usaglašenosti poslovanja klijenta sa njegovim uobičajenim obimom poslovanja;
- 3) praćenje i uredno ažuriranje isprava i podataka o klijentu, koje obuhvata vršenje ponovne godišnje kontrole klijenta u slučajevima iz člana 23 ovog zakona.

Obveznik je dužan da obezbijedi i prilagodi dinamiku sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana, riziku od pranja novca ili finansiranja terorizma, kojem je obveznik izložen prilikom obavljanja pojedinog posla, odnosno u poslovanju sa klijentom.

Ponovna godišnja kontrola stranog pravnog lica

Član 23

Ako strano pravno lice obavlja kod obveznika transakcije iz člana 9 stav 1 ovog zakona, obveznik je dužan da, pored praćenja poslovnih aktivnosti iz člana 22 ovog zakona, najmanje jednom godišnje, a najkasnije nakon isteka jedne godine od posljednje kontrole stranke, izvrši ponovnu godišnju kontrolu stranog pravnog lica.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, obveznik je dužan da najmanje jednom godišnje, a najkasnije nakon isteka jedne godine od posljednje kontrole klijenta, izvrši ponovnu kontrolu i kada je klijent, koji obavlja transakcije iz člana 9 stav 1 ovog zakona, pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori, ako je u tom pravnom licu učešće stranog kapitala najmanje 25%.

Ponovna kontrola klijenta iz st. 1 i 2 ovog člana obuhvata:

- 1) pribavljanje, odnosno provjeru podataka o firmi, adresi i sjedištu;
- 2) pribavljanje podataka o ličnom imenu i prebivalištu ili boravištu zastupnika;
- 3) pribavljanje podataka o stvarnom vlasniku;

4) pribavljanje novog ovlaštenja iz člana 17 stav 2 ovog zakona.

Ako poslovna jedinica stranog pravnog lica obavlja transakcije iz člana 9 stav 1 ovog zakona u ime i za račun stranog pravnog lica, obveznik prilikom ponovne kontrole stranog pravnog lica, pored podataka iz stava 3 ovog člana, pribavlja i:

- 1) podatke o adresi i sjedištu poslovne jedinice stranog pravnog lica;
- 2) podatke o ličnom imenu i prebivalištu zastupnika poslovne jedinice stranog pravnog lica.

Podatke iz stava 3 tač. 1, 2 i 3 ovog člana obveznik pribavlja uvidom u original ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koja ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja, odnosno uvidom u CRPS ili drugi odgovarajući javni registar. Ako uvidom u dokumentaciju nije moguće pribaviti sve propisane podatke, nedostajući podaci pribavljaju se iz originala ili ovjerene kopije isprava i druge poslovne dokumentacije, koje na zahtjev obveznika proslijedi pravno lice ili neposredno iz pisane izjave zastupnika pravnog lica iz st. 1 ili 2 ovog člana.

Izuzetno od st. 1, 2, 3, 4 i 5 ovog člana, obveznik je dužan da vrši ponovnu kontrolu stranog lica iz člana 29 tačka 1 ovog zakona.

6. Posebni oblici provjere i praćenja klijenta

Član 24

Posebni oblici provjere i praćenja klijenta, u smislu ovog zakona, su:

- 1) produbljena provjera i praćenje klijenta;
- 2) pojednostavljena provjera i praćenje klijenta.

Produbljena povjera i praćenje klijenta

Član 25

Obveznik je dužan da vrši produbljenu provjeru identiteta i praćenja poslovanja klijenta u situacijama u kojima procijeni da postoji visok rizik od pranja novca i finansiranja terorizma.

Obveznik je dužan da preduzima mjere produbljene provjere i praćenja klijenata i u sledećim situacijama:

- 1) zaključivanje kontokorentnog odnosa sa bankom ili drugom sličnom kreditnom organizacijom koja ima sjedište izvan EU ili izvan država sa liste;
- 2) zaključivanje poslovnog odnosa ili sprovođenje transakcije iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona sa klijentom koji je politički eksponirano lice iz člana 27 ovog zakona;
- 3) kada u postupku provjere klijent nije prisutan prilikom utvrđivanja i provjere identiteta.

Obveznik je dužan da mjere produbljene provjere klijenta sprovede u slučajevima kada, u skladu sa članom 8 ovog zakona, procijeni da zbog prirode poslovnog odnosa, oblika i načina izvršenja transakcije, poslovnog profila klijenta ili drugih okolnosti povezanih sa klijentom postoji ili bi mogao postojati visoki rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.

Korespodentni bankarski odnosi sa kreditnim institucijama drugih država

Član 26

Prilikom uspostavljanja korespodentnog odnosa sa bankom ili drugom sličnom kreditnom institucijom koja ima sjedište izvan EU ili izvan država sa liste, obveznik vrši identifikaciju i provjeru klijenta u skladu sa članom 10 ovog zakona i pribavlja sljedeće podatke:

- 1) datum izdavanja i vrijeme važenja dozvole za obavljanje bankarskih usluga i naziv i sjedište nadležnog organa države koji je izdao dozvolu;
- 2) opis sprovođenja internih postupaka koji se odnose na otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, a naročito postupaka provjere klijenta, utvrđivanja stvarnih vlasnika,

- saopštavanja podataka o sumnjivim transakcijama i klijentima, nadležnim organima, vođenja evidencija, interne kontrole i drugih postupaka, koje je banka, odnosno druga slična kreditna institucija utvrdila u vezi sa sprječavanjem i otkrivanjem pranja novca i finansiranja terorizma;
- 3) opis sistemskog uređenja u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji se primjenjuje u drugoj državi u kojoj ima sjedište, odnosno je registrovana banka, odnosno druga slična kreditna institucija;
  - 4) pisanu izjavu koju izdaje banka ili druga slična kreditna institucija u državi u kojoj ima sjedište, odnosno u kojoj je registrovana pod pravnim nadzorom da je, u skladu sa zakonima te države, dužna da primjenjuje odgovarajuće propise u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
  - 5) pisanu izjavu da banka, odnosno druga slična kreditna institucija ne posluje kao "kvazi" banka;
  - 6) pisanu izjavu da banka ili druga slična kreditna institucija nema uspostavljene, odnosno ne uspostavlja poslovne odnose ili vrši transakcije sa "kvazi" bankama;
  - 7) pisanu izjavu da je banka ili druga slična kreditna institucija, u odnosu na posrednički račun, potvrdila identitet i izvršila kontinuiranu proceduru sa klijentom koji ima direktan pristup računu korespodenta i da je u mogućnosti da obezbijedi odgovarajuće podatke iz procedure sa klijentom.

Podatke iz stava 1 ovog člana obveznik pribavlja iz javne ili druge dostupne evidencije podataka, odnosno uvidom u isprave i poslovnu dokumentaciju, koje dostavlja banka ili druga slična kreditna organizacija sa sjedištem izvan EU ili izvan država sa liste.

Politički eksponirana lica

Član 27

Politički eksponiranim licem, u smislu ovog zakona, smatra se fizičko lice koje djeluje ili je u posljednjoj godini djelovalo na istaknutom javnom položaju u Crnoj Gori ili nekoj drugoj državi ili na međunarodnom nivou, uključujući članove njegove uže porodice i bliže saradnike i to:

- 1) predsjednici država, predsjednici vlada, ministri i njihovi zamjenici odnosno pomoćnici, stariješine organa uprave i organa jedinice lokalne samouprave, kao i njihovi zamjenici odnosno pomoćnici i drugi funkcioneri;
- 2) izabrani predstavnici zakonodavnih organa;
- 3) nosioci najviših pravosudnih i ustavno sudskih funkcija;
- 4) članovi računskih sudova, odnosno vrhovnih revizorskih institucija i savjeta centralnih banaka;
- 5) konzuli, ambasadori i visoki oficiri oružanih snaga;
- 6) članovi upravnih i nadzornih organa preduzeća koja su u većinskom vlasništvu države.

Članovima uže porodice lica iz stava 1 ovog člana smatraju se bračni ili vanbračni drug i djeca rođena u braku ili van braka i njihovi bračni ili vanbračni drugovi, roditelji, braća i sestre.

Bližim saradnikom lica iz stava 1 ovog člana smatra se :

- 1) fizičko lice koje ima zajedničku svojину nad pravnim licem, uspostavljen poslovni odnos ili drugu vrstu bližih poslovnih odnosa sa politički eksponiranim licem.
- 2) fizičko lice koje ima svojину nad pravnim licem ili ima uspostavljen poslovni odnos u korist politički eksponiranog lica.

Obveznik je dužan da u okviru produbljene provjere klijenta iz stava 1 ovog člana, pored mjera iz člana 10 ovog zakona:

- 1) pribavi podatke o izvoru sredstava i imovine koji su predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije, iz ličnih i drugih isprava koje podnese klijent, a ako propisane podatke nije moguće pribaviti iz podnesenih isprava, podaci se pribavljaju neposredno iz pisane izjave klijenta;
- 2) pribavi pisanu saglasnost odgovornog lica prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom;
- 3) nakon uspostavljanja poslovnog odnosa sa posebnom pažnjom prati transakcije i druge poslovne aktivnosti koje kod institucije obavlja politički eksponirano lice.

Obveznik je dužan da internim aktom, u skladu sa smjernicama nadležnog nadzornog organa, utvrdi postupak identifikacije politički eksponiranog lica.

Lista politički ekponiranih lica iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici nadležnog organa uprave.

Provjera identiteta klijenta u odsustvu

Član 28

Ako klijent prilikom provjere identiteta nije prisutan, obveznik je dužan da u okviru produbljene provjere i praćenja klijenta, pored odgovarajućih mjera iz člana 10 ovog zakona, preduzme jednu ili više dodatnih mjera, i to:

- 1) pribavi dodatne isprave, podatke ili informacije na osnovu kojih provjerava identitet klijenta;
- 2) provjeri podnesene isprave i pribavi potvrdu od strane finansijske institucije koja obavlja platni promet da je prvo plaćanje klijenta izvršeno na teret računa koji se vodi kod odnosne finansijske institucije.

Nove tehnologije

Član 28a

Banke i druge finansijske institucije dužne su da preduzmu mjere i radnje radi otklanjanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma do kojih može doći primjenom novih tehnologija koje omogućavaju anonimnost (internet bankarstvo, upotreba bankomata i slično).

Banke i druge finansijske institucije dužne su da donesu interni akt za sprječavanje upotrebe novih tehnologija u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma.

Pojednostavljena provjera i praćenje klijenta

Član 29

Ukoliko u vezi klijenta ili transakcije iz člana 9 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona ne postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma, obveznik može izvršiti pojednostavljenu provjeru i praćenje klijenta, koji je:

- 1) obveznik iz člana 4 stav 2 tač. 1, 2, 4, 5, 6, 8 i 9 ovog zakona ili druga odgovarajuća institucija koja ima sjedište u EU ili državi sa liste države koje primjenjuju međunarodne standarde iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarda EU ili viši;
- 2) državni organ ili organ lokalne samouprave i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja;
- 3) društvo čije su hartije od vrijednosti uvrštene u trgovinu na organizovanom tržištu ili berzi u državama koje su članice EU ili drugim državama u kojima se na berzama primjenjuju međunarodni standardi koji su na nivou standarda EU ili viši.

Lista država iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici nadležnog organa uprave.

Pribavljanje i provjera podataka o klijentu

Član 30

Pojednostavljena provjera i praćenje klijenta iz člana 29 ovog zakona obuhvata pribavljanje podataka prilikom:

- 1) uspostavljanja poslovnog odnosa o:
  - firmi i sjedištu pravnog lica koje uspostavlja, odnosno u čije ime i za čiji račun se uspostavlja poslovni odnos;
  - ličnom imenu zastupnika ili ovlašćenog lica koje za pravno lice uspostavlja poslovni odnos;
  - cilju, prirodi i datumu uspostavljanja poslovnog odnosa;

2) izvršavanja transakcije iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona:

- firmi i sjedištu pravnog lica, u čije ime i za čiji račun se vrši transakcija;
- ličnom imenu zastupnika ili ovlašćenog lica koje za pravno lice vrši transakciju;
- datumu i vremenu izvršenja transakcije;
- iznosu transakcije, valuti i načinu izvršenja transakcije;
- cilju transakcije i ličnom imenu i prebivalištu, odnosno firmi i sjedištu pravnog lica kojem je namijenjena transakcija.

Podatke iz stava 1 ovog člana obveznik pribavlja uvidom u originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz CRPS-a ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koje dostavlja klijent odnosno neposrednim uvidom.

Ako propisane podatke nije moguće pribaviti na način iz stava 2 ovog člana, nedostajući podaci se pribaljavaju iz originala ili ovjerenih kopija isprava i druge poslovne dokumentacije, koju dostavlja klijent ili iz pisane izjave zastupnika ili ovlašćenog lica.

Dokumentacija iz st. 1, 2 i 3 ovog člana ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja.

Ograničenja prilikom poslovanja sa klijentom

Član 31

Obveznik ne smije za klijenta otvoriti ili voditi anonimni račun, štednu knjižicu na šifru ili donosioca ili pružati drugu uslugu (bankarski proizvod) kojima se, posredno ili neposredno, omogućava prikrivanje identiteta klijenta.

Zabrana poslovanja sa "kvazi" bankama

Član 32

Obveznik ne smije uspostavljati korespondentni odnos sa bankom koja posluje ili bi mogla poslovati kao "kvazi" banka ili sa drugom sličnom kreditnom institucijom za koju je poznato da dozvoljava korišćenje svojih računa "kvazi" bankama.

7. Obaveza izvještavanja

Član 33

Obveznik je dužan da nadležnom organu uprave dostavi podatke iz člana 71 tač. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11 i 12 ovog zakona o svakoj transakciji koja se izvršava u gotovom novcu u iznosu od najmanje 15.000 EUR, odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana izvršene transakcije.

Obveznik je dužan da nadležnom organu uprave bez odlaganja dostavi podatke iz člana 71 ovog zakona kada, u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom, postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i to prije izvršenja transakcije i navede rok u kojem transakcija treba da se izvrši. Saopštenje se može dati i telefonom, ali mora biti poslato nadležnom organu uprave i u pisanoj formi najkasnije sljedećeg radnog dana od dana saopštavanja.

Obveznik je dužan da nadležnom organu uprave odmah dostavi podatke iz člana 71 ovog zakona i nakon izvršene transakcije kada, u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom, postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Obveznik je dužan da o transakciji za koju postoji osnov sumnje da predstavlja pranje novca ili finansiranje terorizma, a čije odlaganje nije moguće ili bi onemogućilo napore praćenja klijenta koji vrši aktivnosti za koje se sumnja da predstavljaju pranje novca ili finansiranje terorizma odmah obavijesti nadležni organ uprave.

Obaveza iz stava 2 ovog člana odnosi se i na najavljenju transakciju, bez obzira da li je kasnije izvršena ili ne.

Način i uslove dostavljanja podataka iz st. 1 do 5 ovog člana bliže propisuje Ministarstvo.

Neuobičajene transakcije

Član 33a

Obveznik je dužan da analizira sve neuobičajeno velike transakcije koje nemaju očiglednu ekonomsku ili pravnu svrhu.

Rezultate analize iz stava 1 ovog člana obveznik evidentira u pisanom obliku.

Obveznik je dužan da internim aktom utvrdi kriterijume za prepoznavanje neuobičajenih transakcija.

Smjernice o transakcijama koje se smatraju neuobičajenim uvrđuje Ministarstvo, na osnovu stručne osnove koju pripremi nadležni organ uprave.

8. Sprovođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima u većinskom vlasništvu u stranim državama

Član 34

Obveznik je dužan da obezbijedi da se mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, utvrđene ovim zakonom, u istom obimu sprovode i u poslovnim jedinicama ili društvima u većinskom vlasništvu obveznika, koja imaju sjedište u drugoj državi, ako je to u skladu sa pravnim sistemom odnosne države.

Ako propisima države nije predviđeno sprovođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca ili finansiranja terorizma u istom obimu u kojem su utvrđeni ovim zakonom, obveznik je dužan da o tome odmah obavjesti nadležni organ uprave i preduzme mjere za otklanjanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorizma.

9. Određivanje ovlašćenog lica i njegovog zamjenika

Vršenje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Član 35

Obveznik je dužan da utvrdi i sprovodi odgovarajuća pravila u postupanju sa klijentom, izvještavanje, čuvanje podataka, internu kontrolu, procjenu rizika, upravljanje rizikom i komunikaciju, radi sprječavanja djelatnosti pranja novca i finansiranja terorizma.

Banke, kreditne i druge finansijske institucije dužne su da nalože, sprovode i kontrolišu primjenu pravila iz stava 1 ovog člana u filijalama i drugim djelovima u većinskom vlasništvu sa sjedištem u drugim državama.

Obveznici koji imaju više od tri zaposlena dužni su da odrede ovlašćeno lice i njegovog zamjenika za poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Kod obveznika koji imaju manje od četiri zaposlena, poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma vrši direktor ili drugo ovlašćeno lice.

Ako obveznik iz člana 4 stav 2 ovog zakona ne imenuje ovlašćeno lice, ovlašćenim licem se smatra zakonski zastupnik ili drugo lice koje vodi poslove obveznika, odnosno odgovorna osoba obveznika, u skladu sa zakonom.

Uslovi za ovlašćeno lice

Član 36

Poslove ovlašćenog lica i zamjenika ovlašćenog lica iz člana 35 ovog zakona može obavljati lice koje ispunjava uslove utvrđene opštim aktom o sistematizaciji radnih mjesta, a naročito:

- 1) da je stalno zaposleno za obavljanje poslova i zadataka koji su u skladu sa aktom o sistematizaciji organizovani na način koji omogućava brzo, kvalitetno i blagovremeno izvršavanje zadataka propisanih ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona;

- 2) da je stručno osposobljeno za vršenje poslova sprječavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma i da posjeduje profesionalne kompetencije za poslovanje obveznika u oblastima u kojima postoji rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma;
- 3) da nije pravosnažno osuđivano za krivično djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, a koje ga čini nepodobnim za vršenje poslova sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Obaveze ovlašćenog lica

Član 37

Ovlašćeno lice iz člana 35 ovog zakona obavlja sljedeće poslove:

- 1) stara se o uspostavljanju, djelovanju i razvoju sistema otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 2) stara se o pravilnom i blagovremenom dostavljanju podataka nadležnom organu uprave;
- 3) inicira i učestvuje u izradi i izmjeni operativnih postupaka i pripremanja internih akata obveznika koji se odnose na sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- 4) saraduje u izradi smjernica za obavljanje provjera vezanih za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- 5) prati i koordinira djelatnost obveznika u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 6) saraduje u uspostavljanju i razvoju informacione tehnologije za obavljanje djelatnosti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 7) daje nadležnom organu uprave ili poslovodnom ili drugom organu obveznika inicijative i predloge za unaprjeđenje sistema otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 8) priprema programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih kod obveznika u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Ovlašćeno lice je neposredno odgovorno upravi ili drugom poslovodnom ili drugom organu obveznika, a funkcionalno i organizaciono je odvojeno od drugih organizacionih djelova obveznika.

Ovlašćeno lice, u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, zamjenjuje lice određeno opštim aktom obveznika (zamjenik ovlašćenog lica).

Uslovi za rad ovlašćenog lica

Član 38

Obveznik je dužan da ovlašćenom licu obezbjedi naročito:

- 1) funkcionalnu povezanost organizacionih djelova sa ovlašćenim licem i uredi način saradnje između organizacionih jedinica i obaveze i odgovornosti zaposlenih;
- 2) odgovarajuća ovlašćenja za efikasno izvršavanje zadataka iz člana 38 stav 1 ovog zakona;
- 3) odgovarajuće materijalne i druge uslove za rad;
- 4) primjerene prostorne i tehničke mogućnosti koji obezbjeđuju odgovarajući stepen zaštite povjerljivih podataka i informacija kojima rukuje na osnovu ovog zakona;
- 5) odgovarajuću informaciono - tehničku podršku koja omogućava stalno i pouzdano praćenje aktivnosti iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 6) redovno stručno usavršavanje u vezi sa otkrivanjem i sprječavanjem pranja novca i finansiranja terorizma;
- 7) zamjenu za vrijeme odsustvovanja sa rada.

Poslovodni organ u organizaciji dužan je da ovlašćenom licu obezbjedi pomoć i podršku u obavljanju zadataka utvrđenih ovim zakonom i da ga izvještava o činjenicama koje su od značaja za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Obveznik je dužan da nadležnom organu uprave dostavi podatke o ličnom imenu i nazivu radnog mjesta ovlaštenog lica i lica koje zamjenjuje ovlašteno lice u slučaju njegove odsutnosti ili sprječivosti kao i da o svakoj promjeni tih podataka, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana njihove promjene, obavijesti nadležni organ uprave.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje

Član 39

Obveznik, advokat, odnosno notar je dužan da obezbijedi redovno stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih koji obavljaju poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Obveznik, advokat, odnosno notar je dužan da pripremi program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lica iz stava 1 ovog člana najkasnije do kraja prvog kvartala poslovne godine.

10. Unutrašnja kontrola

Član 40

Obveznik je dužan da obezbijedi redovnu unutrašnju kontrolu obavljanja poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Način rada ovlaštenog lica, sprovođenje unutrašnje kontrole, čuvanje i zaštitu podataka, vođenja evidencija i osposobljavanje zaposlenih kod obveznika, advokata, advokatskih kancelarija i advokatskih ortačkih društava (u daljem tekstu: advokat), notara, društava za reviziju, samostalnih revizora ili fizičkih lica koja obavljaju računovodstvene ili druge slične usluge bliže se uređuju propisom Ministarstva.

III. ZADACI I OBAVEZE ADVOKATA I NOTARA

Zadaci i obaveze advokata i notara

Član 41

Advokat, odnosno notar dužan je da mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma sprovodi u skladu sa ovim zakonom, kada:

- 1) pomaže u planiranju i izvršavanju transakcija za klijenta u vezi sa:
  - kupovinom ili prodajom nepokretnosti ili privrednog društva;
  - upravljanjem novcem, hartijama od vrijednosti ili drugom imovinom klijenta;
  - otvaranjem ili upravljanjem bankarskim računom, štednim ulogom ili računom za poslovanje sa hartijama od vrijednosti;
  - prikupljanjem sredstava za osnivanje, poslovanje ili upravljanje privrednim društvom;
  - osnivanjem, poslovanjem ili upravljanjem ustanovom, fondom, privrednim društvom ili drugim sličnim oblikom organizovanja;
- 2) u ime i za račun klijenta vrši finansijsku transakciju ili transakciju u vezi sa nepokretnošću.

Provjera klijenta

Član 42

Advokat, odnosno notar u okviru provjere klijenta u postupku utvrđivanja identiteta iz člana 9 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona pribavlja podatke iz člana 73 tač. 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 11 ovog zakona.

Advokat, odnosno notar u okviru provjere klijenta u postupku iz člana 9 stav 2 ovog zakona pribavlja podatke iz člana 73 tač. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10 i 11 ovog zakona.

Advokat, odnosno notar u postupku sprovođenja mjera produbljene provjere i praćenja klijenta iz člana 9 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona pribavlja podatke iz člana 73 tač. 12, 13 i 14 ovog zakona.

Advokat, odnosno notar utvrđuje i provjerava identitet klijenta, odnosno njegovog zastupnika, odnosno ovlaštenog lica i pribavlja podatke iz člana 73 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu klijenta u njegovom prisustvu, odnosno u originale ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS-a ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koja ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja.

Advokat, odnosno notar utvrđuje stvarnog vlasnika klijenta, koji je pravno lice ili drugi sličan oblik organizovanja stranog prava, pribavljanjem podataka iz člana 73 tačka 4 ovog zakona uvidom u originale ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS-a ili drugog javnog registra, koja ne smije biti starija od mjesec dana od dana izdavanja. Ako iz registra nije moguće dobiti sve propisane podatke, nedostajući podaci se pribavljaju uvidom u originale ili ovjerene kopije isprava i drugu poslovnu dokumentaciju, koju podnese zastupnik pravnog lica, odnosno drugog organizacionog oblika ili njegovo ovlašćeno lice.

Advokat, odnosno notar nedostajuće podatke iz člana 73 ovog zakona pribavlja uvidom u originale ili ovjerenu kopiju isprava i drugu poslovnu dokumentaciju.

Ako propisane podatke nije moguće pribaviti na način iz st. 1, 2, 3, 4, 5 i 6 ovog člana, nedostajući podaci, osim podataka iz člana 73 tač. 12, 13 i 14 ovog zakona, pribavljaju se neposredno iz pisane izjave klijenta.

Izvjestavanje o klijentima i transakcijama, za koje postoje razlozi za sumnju o pranju novca i finansiranju terorizma

Član 43

Ako advokat, odnosno notar prilikom obavljanja poslova iz člana 41 tačke 2 ovog zakona utvrdi da u vezi sa transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma, dužan je da obavijesti nadležni organ uprave prije izvršenja transakcije i da u obavještenju navede rok u kojem bi transakcija trebalo da se izvrši. Saopštenje se može dati i telefonom, ali mora biti poslato nadležnom organu uprave i u pisanoj formi najkasnije sljedećeg radnog dana od dana saopštavanja.

Obaveza iz stava 1 ovog člana odnosi se i na planirane transakcije, bez obzira da li je transakcija kasnije izvršena, ili ne.

Ako advokat, advokatska kancelarija ili notar, u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, zbog prirode transakcije, zbog toga što nije izvršena ili iz drugih opravdanih razloga ne može izvršiti saopštavanje, dužan je da nadležnom organu uprave dostavi podatke čim bude u mogućnosti, odnosno čim sazna za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma i obrazloži razloge zbog kojih nije postupio na propisani način iz st. 1 i 2 ovog člana.

Advokat, odnosno notar dužan je da, kada klijent zatraži savjet za pranje novca ili finansiranje terorizma, obavijesti nadležni organ uprave bez odlaganja.

Notar je dužan da jednom nedeljno nadležnom organu uprave dostavi kopije ovjerenih kupoprodajnih ugovora o prometu nekretnina čija vrijednost prelazi 15 000 EUR.

Advokat, advokatska kancelarija ili notar je dužan da dostavi nadležnom organu uprave podatke iz člana 73 ovog zakona na način utvrđen propisom Ministarstva.

Izuzeci

Član 44

Izuzetno od člana 43 st. 1 i 2 ovog zakona, advokat nije dužan da podatke koje je dobio od klijenta ili o klijentu prilikom utvrđivanja njegovog pravnog položaja ili zastupanja u postupku koji se vodi pred sudom, što uključuje davanje savjeta o njegovom predlaganju ili izbjegavanju, dostavi nadležnom organu uprave.

Advokat je dužan da, na zahtjev nadležnog organa uprave za dostavljanje podataka iz člana 49 st. 1 i 2 ovog zakona, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, u pisanoj formi navede razloge zbog kojih nije postupio u skladu sa zahtjevom.

Advokat nije dužan da izvještava o gotovinskim transakcijama iz člana 33 stav 1 ovog zakona, osim ako u vezi sa transakcijom ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

IV. LISTA INDIKATORA ZA PREPOZNAVANJE SUMNJIVIH KLIJENATA I TRANSAKCIJA

Primjena liste indikatora

Član 45

Obveznik, advokat, odnosno notar dužan je da, pri utvrđivanju osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma i drugih okolnosti u vezi sumnje, koristi listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija.

Lista indikatora iz stava 1 ovog člana mora se nalaziti u poslovnim prostorijama obveznika, advokata, odnosno notara.

Utvrđivanje liste indikatora

Član 46

Listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija utvrđuje Ministarstvo na osnovu stručne osnove koju priprema nadležni organ uprave u saradnji sa drugim nadležnim organima.

V. NADLEŽNOSTI ORGANA UPRAVE

Poslovi i zadaci organa uprave

Član 47

Poslove uprave koji se odnose na otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma utvrđene ovim zakonom i drugim propisima vrši nadležni organ uprave.

Dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije nadležnom organu uprave iz stava 1 ovog člana u skladu sa ovim zakonom vrši se bez naknade.

Dostavljanje podataka na zahtjev

Član 48

Nadležni organ uprave, kada procijeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, može zahtijevati da obveznik dostavi naročito podatke:

- 1) iz evidencije o strankama i transakcijama koje vode na osnovu člana 70 ovog zakona;
- 2) o stanju sredstava i druge imovine određenog klijenta kod obveznika;
- 3) o prometu sredstava i imovine određenog klijenta kod obveznika;
- 4) o poslovnim odnosima uspostavljenim sa obveznikom;
- 5) informacije koje je obveznik pribavio ili vodi na osnovu zakona.

U zahtjevu iz stava 1 ovog člana nadležni organ uprave dužan je da navede podatke koje treba dostaviti, pravni osnov, cilj prikupljanja i rok za njihovo dostavljanje.

Nadležni organ uprave može zahtijevati dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana i za lica za koja je moguće zaključiti da su sarađivala, odnosno učestvovala u transakcijama ili o poslovima lica za koja postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Obveznik je dužan da na zahtjev nadležnog organa uprave u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana dostavi dokumentaciju kojom raspolaže.

Nadležni organ uprave može zahtijevati od obveznika dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije u vezi sa obavljanjem poslova u skladu sa ovim zakonom, kao i druge potrebne podatke radi praćenja izvršavanja obaveza utvrđenih ovim zakonom.

Podatke, informacije i dokumentaciju iz st. 1, 2, 3, 4 i 5 ovog člana obveznik je dužan da nadležnom organu uprave dostavi bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.

Obveznik je dužan da nadležnom organu uprave čiji zahtjev za dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije iz st. 1 do 5 ovog člana nosi oznaku urgencije dostavi tražene podatke odmah, a najkasnije u roku od 24 časa.

Nadležni organ uprave može, zbog obimnosti dokumentacije ili iz drugih opravdanih razloga, na obrazloženi zahtjev obveznika, produžiti rok iz stava 2 ovog člana ili izvršiti provjeru podataka kod obveznika.

Zahtjev advokatu, odnosno notaru za podnošenje podataka o sumnjivim transakcijama ili licima

Član 49

Ako nadležni organ uprave procijeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, može od advokata, odnosno notara tražiti dostavljanje podataka iz člana 48 ovog zakona koji su neophodni za otkrivanje pranja novca ili finansiranje terorizma.

U zahtjevu nadležni organ uprave dužan je da navede podatke koje treba dostaviti, pravni osnov, cilj prikupljanja i rok za njihovo dostavljanje.

Nadležni organ uprave može zahtijevati dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana i za lica za koja je moguće zaključiti da su saradivala, odnosno učestvovala u transakcijama ili o poslovima lica za koja postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Nadležni organ uprave može od advokata, odnosno notara zahtijevati da dostavi podatke, informacije i dokumentaciju u vezi sa obavljanjem poslova u skladu sa ovim zakonom, kao i druge potrebne podatke radi praćenja izvršavanja obaveza utvrđenih ovim zakonom.

U pogledu rokova i načina dostavljanja podataka iz st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 48 st. 6 i 7 ovog zakona.

Zahtjev državnom organu ili nosiocu javnih ovlašćenja za podnošenje podataka o sumnjivim transakcijama ili licima

Član 50

Ako nadležni organ uprave procijeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranje terorizma, može od državnih organa, odnosno nosilaca javnih ovlašćenja tražiti dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije koji su neophodni za otkrivanje pranja novca ili finansiranje terorizma.

Nadležni organ uprave dužan je da u zahtjevu navede podatke koje treba dostaviti, pravni osnov, cilj prikupljanja i rok za njihovo dostavljanje.

Nadležni organ uprave može zahtijevati dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana i za lica za koja je moguće zaključiti da su saradivala, odnosno učestvovala u transakcijama ili o poslovima lica za koja postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Državni organi i nosioci javnih ovlašćenja dužni su da nadležnom organu uprave dostave tražene podatke, informacije i dokumentaciju bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva ili omoguće, bez naknade, neposredan elektronski pristup podacima i informacijama navedenim u zahtjevu.

Naredba o privremenom obustavljanju transakcije

Član 51

Nadležni organ uprava može pisanom naredbom privremeno, ali najduže za 72 časa, obustaviti transakciju, ako procjeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, o čemu je dužan da bez odlaganja obavijesti nadležne organe.

U slučaju da rok iz ovog stava 1 ovog člana pada u neradne dane, nadležni organ uprave može nalogom produžiti taj rok za dodatnih 48 časova.

Ako zbog prirode ili načina izvršenja transakcije, odnosno drugih okolnosti pod kojima se transakcija odvija, transakciju nije moguće odlagati, naredba se, izuzetno od stava 1 ovog člana, može izdati i usmeno.

O prijemu usmene naredbe iz stava 1 ovog člana odgovorno lice obveznika sačinjava zabilješku.

Nadležni organ uprave dužan je da, bez odlaganja, dostavi u pisanoj formi prethodno usmeno izdatu naredbu.

Nadležni organi iz stava 1 ovog člana dužni su da, nakon primljenog obavještenja o obustavljanju transakcije, postupe u skladu sa svojim ovlašćenjima odmah, a najkasnije u roku od 72 časa od privremenog obustavljanja transakcije i o tome odmah obavijeste nadležni organ uprave.

Prestanak mjere privremenog obustavljanja transakcije

Član 52

Ako nadležni organ uprave u roku od 72 časa od izdavanja naredbe o privremenom obustavljanju transakcije ocjeni da ne postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, dužan je da o tome bez odlaganja obavijesti nadležne organe i obveznika.

Ako nadležni organi u roku od 72 časa ne preduzmu mjere iz člana 51 stav 5 ovog zakona, obveznik može odmah izvršiti transakciju.

Zahtjev za praćenje finansijskog poslovanja klijenta u kontinuitetu

Član 53

Nadležni organ uprave može od obveznika, u pisanoj formi, zahtijevati da kontinuirano prati finansijsko poslovanje klijenta, u vezi kojeg postoje razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma ili drugog lica za koje se može zaključiti da je sarađivalo, odnosno učestvovalo u transakcijama ili poslovima povodom kojih postoji osnov sumnje za pranje novca i finansiranje terorizma i odrediti rok u kojem je dužan da ga obavještava i dostavlja tražene podatke.

Podatke iz stava 1 ovog člana obveznik je dužan da dostavi, odnosno saopšti nadležnom organu uprave prije izvršenja transakcije ili zaključenja posla i u saopštenju navede procjenu roka u kojem transakcija ili posao treba da se izvrši.

Ako zbog prirode transakcije, odnosno posla ili iz drugih opravdanih razloga obveznik nije u mogućnosti da postupi na način utvrđen stavom 2 ovog člana, dužan je da nadležnom organu uprave saopšti podatke čim bude u mogućnosti, a najkasnije sljedećeg radnog dana od dana izvršenja transakcije ili zaključivanja posla. U saopštenju je dužan da navede razloge zbog kojih nije postupio u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Kontinuirano praćenje transakcije iz stava 1 ovog člana može trajati najduže tri mjeseca, a iz razloga za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma njeno trajanje se može produžiti još najduže za tri mjeseca računajući od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Prikupljanje podataka na osnovu inicijative

Član 54

Ako u vezi sa određenom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, nadležni organ uprave može, i na osnovu pisane i obrazložene inicijative suda, državnog tužioca, organa uprave nadležnog za policijske poslove, nadležne agencije za nacionalnu

bezbjednost, nadležnog poreskog organa, nadležnog carinskog organa, nadležnog organa za antikorupciju i drugog nadležnog državnog organa, započeti postupak prikupljanja i analiziranja podataka, informacija i dokumentacije radi otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Pisana inicijativa iz stava 1 ovog člana naročito sadrži obrazložene razloge za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma, kao i sledeće podatke:

- 1) ime i prezime, datum i mjesto rođenja, stalno prebivalište fizičkog lica, odnosno naziv, adresu i sjedište pravnog lica u vezi sa kojim postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma;
- 2) podatke o transakciji u vezi sa kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma (predmet, iznos, valuta, datum ili razdoblje obavljanje transakcija ili drugi podaci o transakciji).

Ako pisana inicijativa iz stava 1 ovog člana nije obrazložena i ne sadrži podatke iz stava 2 ovog člana, nadležni organ uprave će pisanu inicijativu vratiti na dopunu državnom organu koji ju je podnio.

Ako u roku od osam dana od dana za dostavljanja zahtjeva za dopunu, pisana inicijativa nije dopunjena, odnosno ako nijesu obrazloženi razlozi i navedeni podaci iz stava 2 ovog člana, nadležni organ uprave će, u pisanoj formi, obavijestiti podnosioca da pisana inicijativa ne ispunjava uslove za pokretanje postupka za prikupljanje i obradu podataka, uz navođenje razloga zbog kojih na osnovu inicijative nije pokrenut postupak.

Obavještenje o sumnjivim transakcijama

Član 55

Ako nadležni organ uprave na osnovu podataka, informacija i dokumentacije, koje pribavlja u skladu sa ovim zakonom, procjeni da u vezi sa nekom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, dužan je da u pisanoj formi sa neophodnom dokumentacijom o razlozima za sumnju obavijesti nadležni organ.

Nadležni organ uprave u obavještenju iz stava 1 ovog člana ne smije navoditi podatke o obvezniku i zaposlenom u organizaciji koji je saopštio podatke, osim ako postoji osnov sumnje da je obveznik ili zaposleni kod obveznika izvršio krivično djelo pranja novca ili finansiranja terorizma ili ako su podaci neophodni za utvrđivanje činjenica u krivičnom postupku i ako podnošenje tih podataka pisano traži nadležni sud.

Informacija o drugim krivičnim radnjama

Član 56

Ako nadležni organ uprave na osnovu podataka, informacija i dokumentacije, pribavljenih u skladu sa ovim zakonom, ocijeni da u vezi sa transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da su izvršena druga krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti, dužan je da o tome dostavi pisanu informaciju nadležnim organima.

Povratna informacija

Član 57

O izvršenom prikupljanju i analiziranju podataka, informacija i dokumentacije u vezi lica ili transakcije, za koje su dati razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma ili utvrđene činjenice koje su ili bi mogle biti povezane sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma, nadležni organ uprave u pisanoj formi obavještava obveznika ili drugog podnosioca inicijative, osim ako ocijeni da bi obavještavanje moglo prouzrokovati štetne posljedice na tok i ishod postupka.

Međunarodna saradnja

Član 58

Prije dostavljanja ličnih podataka organu nadležnom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države, nadležni organ uprave vrši provjeru da li organ kome treba proslijediti podatke posjeduje uređen sistem zaštite ličnih podataka i da će podaci biti korišćeni samo za traženu namjenu, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Nadležni organ uprave može da zaključuje sporazume o razmjeni finansijskih i obavještajnih podataka, informacija, i dokumentacije sa ovlašćenim organima stranih država i međunarodnim organizacijama u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom.

Zamolnica nadležnom organu strane države za dostavljanje podataka

Član 59

Nadležni organ uprave može, u okviru svojih nadležnosti, od nadležnog organa druge države tražiti podatke, informacije i dokumentaciju potrebne za otkrivanje i sprječavanje pranja novca ili finansiranja terorizma.

Podatke, informacije i dokumentaciju, pribavljene u skladu sa stavom 1 ovog člana, nadležni organ uprave može koristiti isključivo za namjene utvrđene ovim zakonom i ne smije ih, bez prethodne saglasnosti organa strane države od kojih su pribavljeni, dostavljati ili davati na uvid drugom organu, pravnom ili fizičkom licu ili ih koristiti za namjene koje nijesu u skladu sa uslovima i ograničenjima koja je odredio zamoljeni organ.

Dostavljanje podataka i informacija po zamolnici nadležnog organa strane države

Član 60

Nadležni organ uprave podatke, informacije i dokumentaciju o licima ili transakcijama za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma može dostaviti na zamolnicu nadležnom organu za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države, pod uslovom reciprociteta.

Nadležni organ uprave nije dužan da postupi po zamolnici iz stava 1 ovog člana ako:

- 1) na osnovu činjenica i okolnosti navedenih u zamolnici procjeni da nijesu dati dovoljni razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma;
- 2) bi davanje podataka ugrozilo ili moglo ugroziti tok krivičnog postupka u Crnoj Gori, odnosno na drugi način štetiti interesima tog postupka.

O odbijanju zamolnice nadležni organ uprave je dužan da u pisanoj formi obavijesti organ koji je zamolnicu dostavio i navede razloge odbijanja.

Nadležni organ uprave može odrediti uslove i ograničenja u korišćenju podataka iz stava 1 ovog člana.

Samoinicijativno dostavljanje podataka stranom organu

Član 61

Nadležni organ uprave može samoinicijativno podatke, dokumentaciju i informacije o klijentima ili transakcijama, za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, koje je pribavio ili vodi u skladu sa ovim zakonom, dostavljati organu nadležnom za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države uz uslov reciprociteta.

Nadležni organ uprave prilikom samoinicijativnog dostavljanja podataka može odrediti uslove i ograničenja pod kojima organ nadležan za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države može koristiti podatke iz stava 1 ovog člana.

Privremeno obustavljanje transakcije na inicijativu stranog organa

Član 62

Nadležni organ uprave može, u skladu sa ovim zakonom, uz uslov reciprociteta, na obrazloženu pisanu inicijativu nadležnog organa druge države, pisanom naredbom privremeno, najduže 72 časa, obustaviti transakciju.

Nadležni organ uprave dužan je da o naredbi iz stava 1 ovog člana obavijesti nadležne organe.

Nadležni organ uprave može odbiti inicijativu organa iz stava 1 ovog člana, ako na osnovu činjenica i okolnosti navedenih u inicijativi procjeni da nijesu dati dovoljni razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, o čemu u pisanoj formi obavještava podnosioca inicijative uz navođenje razloga za njeno odbijanje.

Inicijativa stranom organu za privremeno obustavljanje transakcije

Član 63

Nadležni organ uprave može, u okviru svojih nadležnosti u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, organima stranih država nadležnim za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma podnijeti pisanu inicijativu za privremeno obustavljanje transakcije, ako ocijeni da postoji dovoljno razloga za postojanje osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Ovlašćenja i dužnosti nadležnog organa uprave

Član 64

Nadležni organ uprave ovlašćen je da:

- 1) podnese inicijativu za izmjene i dopune propisa koji se odnose na sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- 2) priprema i objedinjava listu indikatora za prepoznavanje klijenata i transakcija za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma i dostavlja je licima koja imaju obaveze utvrđene ovim zakonom;
- 3) učestvuje u obučavanju i stručnom usavršavanju ovlašćenih lica zaposlenih kod obveznika i nadležnih državnih organa;
- 3a) objavljuje na svojoj internet stranici listu zemalja koje primjenjuju međunarodne standarde iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarda EU ili viši;
- 3b) objavljuje na svojoj internet stranici listu domaćih politički eksponiranih lica;
- 4) objavljuje na svojoj internet stranici listu zemalja koje ne primjenjuju standarde iz oblasti sprječavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 5) priprema i izdaje preporuke ili smjernice za jedinstveno sprovođenje ovog zakona i propisa donijetih na osnovu njega, kod obveznika;
- 6) najmanje jednom godišnje, objavljuje statističke podatke iz oblasti pranja novca i finansiranja terorizma (broj sumnjivih transakcija dostavljenih nadležnom organu uprave, broj istraživanih slučajeva, broj krivično gonjenih lica, broj lica koja su osuđena za krivično djelo pranja novca ili finansiranja terorizma, podatke o tome koliko je imovine zamrznuto, oduzeto ili konfiskovano) i na drugi primjeren način obavještava javnost o pojavnim oblicima pranja novca i finansiranja terorizma.

Nadležni organ uprave je dužan da na zahtjev suda ili državnog tužioca dostavi raspoložive podatke, informacije i dokumentaciju iz evidencije lica i transakcija, osim podataka koje je prikupio na osnovu međunarodne saradnje, a za koje nije dobio saglasnost nadležnog organa strane države, koji su sudu i tužilaštvu potrebni prilikom vođenja postupka.

Izvjštavanje Vlade

Član 65

Nadležni organ uprave najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj Vladi o svom radu i stanju u upravnoj oblasti.

VI. OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA

Organ uprave nadležan za carinske poslove

Član 66

Organ uprave nadležan za carinske poslove dužan je da nadležnom organu uprave dostavi podatke ili omogući elektronski pristup o svakom prenošenju preko državne granice novca, čekova, hartija od vrijednosti na donosioca, plemenitih metala i dragog kamenja, čija je vrijednost ili iznos od 10.000 Eura ili više, najkasnije u roku od tri dana od dana prenošenja.

Organ uprave nadležan za carinske poslove dužan je da nadležnom organu uprave dostavi podatke iz stava 1 ovog člana, o prenošenju ili pokušaju prenošenja novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitih metala i dragog kamenja, čija je vrijednost ili iznos manja od 10.000 Eura, ako u vezi sa tim licem postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma.

Berze i klirinško - depozitna društva

Član 67

Berze i klirinško - depozitna društva dužna su da bez odlaganja u pisanoj formi obavijeste nadležni organ uprave ako prilikom izvršavanja poslova iz svoje djelatnosti otkriju činjenice koje upućuju na moguću povezanost sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma.

Pravna lica iz stava 1 ovog člana dužna su da na zahtjev nadležnog organa uprave dostave podatke, informacije ili dokumentaciju koja upućuje na moguću povezanost sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma, u skladu sa zakonom.

U pogledu rokova i načina dostavljanja podataka iz stava 2 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 48 st. 6 i 7 ovog zakona.

Sudovi, državni tužilac i drugi državni organi

Član 68

Radi vođenja jedinstvene evidencije o pranju novca i finansiranju terorizma nadležni sudovi, državni tužilac i drugi državni organi dužni su da nadležnom organu uprave dostavljaju podatke o prekršajima i krivičnim djelima u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma.

Nadležni državni organi iz stava 1 ovog člana dužni su da nadležnom organu uprave redovno i na zahtjev dostavljaju podatke o:

- 1) datumu podnošenja krivične prijave;
- 2) ličnom imenu, datumu rođenja i adresi, odnosno firmi, adresi i sjedištu prijavljenog lica;
- 3) biću krivičnog djela i mjestu, vremenu i načinu izvršenja radnje koja ima obilježje krivičnog djela;
- 4) prethodnom krivičnom djelu i mjestu, vremenu i načinu izvršenja radnje, koja ima obilježje prethodne krivične radnje.

Državni tužilac i nadležni sudovi nadležnom organu uprave dužni su, najmanje polugodišnje, dostavljati podatke koji se odnose na:

- 1) lično ime, datum rođenja i adresu, odnosno firmu, adresu i sjedište prijavljenog lica ili lica koje je podnijelo zahtjev za sudsku zaštitu u okviru prekršajnog postupka po ovom zakonu;
- 2) fazu postupka i konačnu odluku;
- 3) zakonsko obilježje bića krivičnog djela ili prekršaja;

- 4) lično ime, datum rođenja i adresu, odnosno firmu i sjedište lica za koje je određena privremena mjera oduzimanja imovinske koristi ili privremena plenidba;
- 5) datum izdavanja i vrijeme trajanja naredbe o privremenoj mjeri oduzimanja imovinske koristi ili privremenoj plenidbi;
- 6) iznos sredstava ili vrijednost imovine na koju se odnosi naredba o privremenoj mjeri oduzimanja imovinske koristi ili privremenoj plenidbi;
- 7) datum izdavanja naredbi o oduzimanju sredstava ili imovine;
- 8) iznos zaplijenjenih sredstava ili vrijednost oduzete imovine.

Izvještavanje o zapažanjima i preduzetim mjerama

Član 69

Nadležni državni organi dužni su jednom godišnje, a najkasnije do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu, obavijestiti nadležni organ uprave o svojim zapažanjima i preduzetim mjerama koji se odnose na sumnjive transakcije o pranju novca ili finansiranju terorizma, u skladu sa ovim zakonom.

VII. EVIDENCIJE, ZAŠTITA I ČUVANJE PODATAKA

1. Vođenje i sadržaj evidencija

Evidencije koje vodi obveznik

Član 70

Obveznici su dužni da vode:

- 1) evidenciju podataka o klijentima, poslovnim odnosima i transakcijama iz člana 9 ovog zakona;
- 2) evidencije podataka iz člana 33 ovog zakona.

Sadržaj evidencija obveznika

Član 71

U evidencijama iz člana 70 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) firma, adresa, sjedište i matični broj pravnog lica koje uspostavi poslovni odnos ili izvrši transakciju, odnosno pravnog lica za koje se uspostavlja poslovni odnos ili vrši transakcija;
- 2) lično ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja i poreski broj zastupnika ili ovlaštenog lica, koje za pravno lice ili drugo lice građanskog prava zaključi poslovni odnos ili izvrši transakciju, broj, vrstu i naziv organa koji je izdao ličnu ispravu;
- 3) lično ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja i poreski broj ovlaštenog lica, koje za klijenta traži ili izvrši transakciju i broj, vrstu i naziv organa koji je izdao ličnu ispravu;
- 4) lično ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja i poreski broj fizičkog lica, odnosno njegovog zastupnika, preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost, koje uspostavi poslovni odnos ili izvrši transakciju, odnosno fizičko lice, za koje se uspostavi poslovni odnos ili vrši transakcija i broj, vrstu i naziv organa koji je izdao ličnu ispravu;
- 5) firma, adresa i matični broj, ako je dodijeljen, preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost;
- 6) lično ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja fizičkog lica, koje uđe u igranicu ili pristupi sefu;
- 7) namjena i pretpostavljena priroda poslovnog odnosa, uključujući informaciju o djelatnosti klijenta;

- 8) datum uspostavljanja poslovnog odnosa, odnosno datum i vrijeme ulaska u igračnicu ili pristupa sefu;
- 9) datum i vrijeme izvršenja transakcije;
- 10) iznos transakcije i valuta u kojoj je transakcija izvršena;
- 11) namjena transakcije i lično ime i prebivalište, odnosno boravište, odnosno firma i sjedište lica kojem je namijenjena transakcija;
- 12) način izvršenja transakcije;
- 13) podaci o izvoru imovine i sredstava, koji su ili će biti predmet poslovnog odnosa ili transakcije;
- 14) razlozi za sumnju o pranju novca ili finansiranja terorizma;
- 15) lično ime, adresa prebivališta ili boravišta i datum i mjesto rođenja stvarnog vlasnika pravnog lica, odnosno u slučaju iz člana 19 stav 3 tačka 2 ovog zakona podatak o kategoriji lica u čijem je interesu osnivanje i djelovanje pravnog lica ili sličnog pravnog subjekta stranog prava;
- 16) naziv drugog lica građanskog prava i lično ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja i poreski broj člana.

Evidencije koje vodi advokat odnosno notar

Član 72

Advokat, odnosno notar vodi:

- 1) evidenciju o klijentima, poslovnim odnosima i transakcijama iz člana 9 ovog zakona;
- 2) evidenciju podataka iz člana 43 stav 1 ovog zakona.

Sadržaj evidencija advokata odnosno notara

Član 73

U evidencijama iz člana 72 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) lično ime, prebivalište, datum i mjesto rođenja preduzetnika i fizičkog lica koje obavlja djelatnost, odnosno firma, sjedište i adresa i matični broj pravnog lica ili preduzetnika kome advokat, odnosno notar pruža usluge;
- 2) lično ime, prebivalište, datum i mjesto rođenja zastupnika, koji za lice iz tačke 1 ovog stava uspostavi poslovni odnos ili vrši transakciju;
- 3) lično ime, prebivalište, datum i mjesto rođenja ovlašćenog lica koje za lice iz tačke 1 ovog stava izvrši transakciju;
- 4) podaci iz člana 72 ovog zakona u vezi sa pravnim licem za koje advokat, odnosno notar vrši usluge;
- 5) namjena i pretpostavljena priroda poslovnog odnosa, uključujući informaciju o djelatnosti klijenta;
- 6) datum zaključivanja poslovnog odnosa;
- 7) datum izvršenja transakcije;
- 8) iznos i valuta transakcije;
- 9) namjena transakcije i lično ime i prebivalište, odnosno firma i sjedište lica kome je transakcija namijenjena;
- 10) način izvršenja transakcije;
- 11) podaci o izvoru imovine i sredstava koji su predmet poslovnog odnosa ili transakcije;
- 12) lično ime, datum i mjesto rođenja, prebivalište, odnosno firma, adresa i sjedište lica za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma;
- 13) podaci o transakciji za koju postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (iznos, valuta, datum ili period izvršenja transakcija);
- 14) razlozi za osnov sumnje o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Evidencije koje vodi organ uprave nadležan za carinske poslove

Član 74

Organ uprave nadležan za carinske poslove vodi:

- 1) evidenciju o prijavljenom i neprijavljenom prenošenju preko državne granice novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitih metala i dragog kamenja, u iznosu i vrijednosti od 10.000 Eura ili više;
- 2) evidenciju o prenošenju ili pokušaju prenošenja preko državne granice novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitih metala i dragog kamenja, u vrijednosti manjoj od 10.000 Eura, ako postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Sadržaj evidencija organa uprave nadležnog za carinske poslove

Član 75

U evidencijama iz člana 74 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) lično ime, prebivalište, datum, mjesto rođenja i državljanstvo fizikog lica koje prenosi ili pokuša da prenese preko državne granice imovinu iz člana 74 ovog zakona;
- 2) firma, adresa i sjedište pravnog lica, odnosno lično ime, prebivalište i državljanstvo fizičkog lica za koje se obavlja prenos preko državne granice imovine iz člana 74 ovog zakona;
- 3) lično ime, prebivalište i državljanstvo fizičkog lica, odnosno naziv firme, adresa i sjedište pravnog lica, kome je namijenjena gotovina;
- 4) iznos, valuta i vrsta gotovog novca koji se prenosi preko državne granice;
- 5) izvor i namjena korišćenja gotovine koja se prenosi preko državne granice;
- 6) mjesto, datum i vrijeme prelaska ili pokušaja prelaska preko državne granice;
- 7) razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, u evidenciji iz člana 74 tačka 2 ovog zakona vode se podaci o tome da li je prenošenje gotovine bilo prijavljeno organu uprave nadležnom za carinske poslove.

Evidencije koje vodi nadležni organ uprave

Član 76

Nadležni organ uprave vodi evidenciju podataka i statistiku o:

- 1) licima i transakcijama iz člana 33 ovog zakona;
- 2) licima i transakcijama iz člana 43 stav 1 ovog zakona;
- 3) primljenim inicijativama iz člana 54 ovog zakona;
- 4) saopštenjima i informacijama iz čl. 55 i 56 ovog zakona;
- 5) međunarodnim zamolnicama iz čl. 59 i 60 ovog zakona;
- 6) krivičnim djelima i prekršajima iz člana 68 ovog zakona.

Sadržaj evidencija koju vodi nadležni organ uprave

Član 77

U evidenciji podataka o licima i transakcijama iz člana 33 ovog zakona vode se i obrađuju podaci iz člana 71 ovog zakona radi privremenog obustavljanja transakcije iz člana 51 ovog zakona.

U evidenciji podataka o licima i transakcijama iz člana 43 stav 1 ovog zakona radi privremenog obustavljanja transakcije obrađuju se podaci iz člana 72 ovog zakona.

U evidenciji iz člana 76 tačka 3 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) lično ime, datum i mjesto rođenja, prebivalište, odnosno firma, adresa i sjedište lica za koje postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma;

- 2) podaci o transakciji za koju postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (iznos, valuta, datum ili period vršenja transakcije);
  - 3) razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.
- U evidenciji iz člana 76 tačka 4 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:
- 1) lično ime, datum i mjesto rođenja, prebivalište, odnosno firma i sjedište lica za koje je nadležni organ uprave dostavio saopštenja i informacije;
  - 2) podaci o transakciji za koju postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca (iznos, valuta, datum ili period vršenja transakcija);
  - 3) podaci o prethodnom kažnjavanju;
  - 4) podaci o organu kojem je poslato saopštenje ili informacija.
- U evidenciji iz člana 76 tačka 5 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:
- 1) lično ime, datum i mjesto rođenja i prebivalište, odnosno firma, adresa i sjedište lica na koje se odnosi zamolnica;
  - 2) ime države i naziv zamoljenog organa, odnosno organa koji je izdao zamolnicu.
- U evidenciji iz člana 76 tačka 6 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:
- 1) lično ime, datum i mjesto rođenja i prebivalište, odnosno firma, adresa i sjedište lica za koje se podaci iznose iz zemlje;
  - 2) naziv države i naziv organa kojem se dostavljaju podaci.

Evidentiranje podataka o nerezidentu

Član 78

U evidencije iz člana 77 ovog zakona ne upisuje se matični, odnosno poreski broj za nerezidenta, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Evidencija o pristupu nadzornih organa podacima, informacijama i dokumentaciji

Član 79

Obveznik, advokat, odnosno notar dužni su da vode odvojenu evidenciju o pristupu organa koji vrše nadzor iz člana 86 ovog zakona podacima, informacijama i dokumentaciji iz člana 80 ovog zakona.

Evidencija iz stava 1 ovog člana obuhvata sljedeće podatke:

- 1) naziv nadzornog organa;
- 2) lično ime ovlašćenog službenog lica koje je izvršilo uvid;
- 3) datum i vrijeme uvida u podatke.

O svakom pristupu nadzornih organa iz člana 86 ovog zakona podacima iz stava 1 ovog člana obveznik, advokat, odnosno notar dužan je da, najkasnije u roku od tri radna dana od izvršenog uvida, pisano obavijesti nadležni organ uprave.

2. Zaštita podataka

Zabrana otkrivanja podataka

Član 80

Obveznici i zaposleni kod obveznika, članovi upravnih, nadzornih ili drugih poslovnih organa, odnosno druga lica, kojima su bili dostupni podaci iz člana 71 ovog zakona, ne smiju klijentu ili trećem licu otkriti:

- 1) da je nadležnom organu uprave saopšten podatak, informacija ili dokumentacija o klijentu ili transakciji iz člana 33 st. 2, 3 i 4, člana 43 stav 1, člana 48 st. 1, 2 i 3 i člana 49 st. 1 i 2 ovog zakona;

- 2) da je nadležni organ uprave na osnovu člana 51 ovog zakona privremeno obustavio transakciju, odnosno u vezi sa tim dao uputstva obvezniku;
- 3) da je nadležni organ uprave na osnovu člana 53 ovog zakona tražio redovno praćenje poslovanja klijenta;
- 4) da je protiv klijenta ili trećeg lica pokrenuta ili bi mogla biti pokrenuta istraga zbog pranja novca ili finansiranja terorizma.

Otkrivanje, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatra se pokušaj da se klijent odvрати od angažovanja u nezakonitoj aktivnosti.

Informacije o činjenicama iz stava 1 ovog člana, obavještenja o sumnjivim transakcijama, kao i svi ostali podaci, informacije i dokumentacija koje nadležni organ uprave prikupi u skladu sa ovim zakonom označavaju se odgovarajućom oznakom stepena tajnosti i ne smiju se dostavljati trećim licima na uvid.

Nadležni organ uprave nije u obavezi da potvrdi, niti da ospori postojanje tajnog podatka.

O skidanju oznake stepena tajnosti iz stava 3 ovog člana odlučuje ovlašćeno lice nadležnog organa uprave u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.

Zabrana otkrivanja podataka iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na:

- 1) podatke, informacije i dokumentaciju koje, u skladu sa ovim zakonom, pribavi i vodi obveznik neophodne za utvrđivanje činjenica u krivičnim postupcima i ako podnošenje tih podataka u pisanoj formi traži, odnosno naloži nadležni sud;
- 2) podatke iz tačke 1 ovog stava ako to zahtijeva nadzorni organ iz člana 86 ovog zakona zbog sprovođenja ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Izuzete od načela čuvanja povjerljivosti

Član 81

Prilikom dostavljanja podataka, informacija i dokumentacije nadležnom organu uprave, u skladu sa ovim zakonom, na obveznike, organizacije sa javnim ovlašćenjima, državne organe, sudove, advokate, odnosno notare i zaposlene kod njih, ne primjenjuje se obaveza čuvanja poslovne, bankarske, profesionalne i službene tajne.

Obveznik, advokat, odnosno notar i zaposleni kod njih nijesu odgovorni za štetu učinjenu klijentima ili trećim licima, ako u skladu sa ovim zakonom:

- 1) nadležnom organu uprave dostave podatke, informacije i dokumentaciju o svojim klijentima;
- 2) pribavljaju i obrađuju podatke, informacije i dokumentaciju o klijentima;
- 3) sprovode naredbu nadležnog organa uprave o privremenom obustavljanju transakcije;
- 4) sprovode zahtjev nadležnog organa uprave o redovnom praćenju finansijskog poslovanja klijenta.

Zaposleni kod obveznika, advokati, odnosno notari ne mogu disciplinski ili krivično odgovarati za kršenje obaveze čuvanja tajnosti podataka, ako:

- 1) podatke, informacije i dokumentaciju dostave nadležnom organu uprave u skladu sa ovim zakonom;
- 2) podatke, informacije i dokumentaciju, pribavljene u skladu sa ovim zakonom, obrađuju zbog provjere klijenata i transakcija, za koje postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Korišćenje dobijenih podataka

Član 82

Nadležni organ uprave, državni organi i nosioci javnih ovlašćenja, obveznici, advokati, odnosno notari i zaposleni kod njih su dužni da podatke, informacije i dokumentaciju, koje su dobili u skladu sa ovim zakonom, koriste samo za namjene za koje su pribavljeni.

Čuvanje podataka

Član 83

Obveznik je dužan da podatke pribavljene na osnovu čl. 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27 i 30 ovog zakona i pripadajuću dokumentaciju čuva 10 godina nakon prestanka poslovnog odnosa, izvršene transakcije, ulaska klijenta u prostorije u kojima se priređuju posebne igre na sreću ili pristupu sefu.

Obveznik je dužan da podatke i prateću dokumentaciju o ovlašćenom licu i zamjeniku ovlašćenog lica, stručnom usavršavanju zaposlenih i sprovođenju mjera interne kontrole iz čl. 35, 39 i 40 ovog zakona, čuva četiri godine od razrješenja ovlašćenog lica i zamjenika ovlašćenog lica, odnosno izvršenog stručnog usavršavanja i interne kontrole.

Advokat, odnosno notar dužan je da podatke koje je pribavio na osnovu člana 42 stav 1 ovog zakona i pripadajuću dokumentaciju čuva 10 godina nakon utvrđivanja identiteta klijenta.

Advokat, odnosno notar dužan je da podatke i prateću dokumentaciju o stručnom usavršavanju zaposlenih čuva četiri godine nakon izvršenog stručnog usavršavanja.

Čuvanje podataka kod organa nadležnog za poslove carine

Član 84

Organ nadležan za poslove carine dužan je da podatke iz evidencija iz člana 74 ovog zakona čuva 11 godina od dana pribavljanja koji se nakon isteka tog roka uništavaju.

Čuvanje podataka u nadležnom organu uprave

Član 85

Nadležni organ uprave je dužan da podatke i informacije iz evidencije koje vodi u skladu sa ovim zakonom čuva 11 godina od dana njihovog pribavljanja koji se nakon isteka tog roka uništavaju.

Nadležni organ uprave ne smije o podacima i informacijama kojima raspolaže obavjestiti lice na koja se odnose, prije isteka roka od 10 godina od dana njihovog evidentiranja.

Lice iz stava 2 ovog člana ima pravo uvida u svoje lične podatke nakon isteka roka od 10 godina od dana njihovog evidentiranja.

VIII. NADZOR

Član 86

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše:

- 1) Centralna banka Crne Gore u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tač. 1, 2, 3, 10 i 13;
- 2) Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tačka 4;
- 3) Komisija za hartije od vrijednosti u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tač. 5, 6 i 7;
- 4) Agencija za nadzor osiguranja u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tačka 8;
- 5) organ uprave nadležan za igre na sreću, preko ovlašćenog službenog lica u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijски nadzor, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tačka 9;
- 6) poreski organ u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tačka 11;
- 7) ministarstvo nadležno za poslove finansija u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tačka 12;
- 7a) Advokatska komora Crne Gore u odnosu na advokate i advokatske kancelarije;
- 7b) Notarska komora Crne Gore u odnosu na notare;
- 8) organ uprave nadležan za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma preko ovlašćenog službenog lica, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijски nadzor, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 1 tač. 14 i 15.

Nadzorni organi iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana dužni su da, prije sprovođenja kontrole, nadležni organ uprave informišu o aktivnostima nadzora koji planiraju da preduzmu i, po potrebi, kordiniraju i usklade svoje aktivnosti u vršenju nadzora nad sprovođenjem ovog zakona.

Član 87

Ako ovlašćeno službeno lice nadležnog organa uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, u postupku inspekcijskog nadzora kod obveznika, dođe do saznanja da postoji osnov sumnje da je izvršeno krivično djelo pranje novca ili finansiranje terorizma ili neko drugo krivično djelo iz člana 56 ovog zakona, može izuzeti dokumentaciju od obveznika i prenijeti je kod nadležnog organa uprave na uvid.

Član 88

Ako nadležni organ uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, tokom obrade predmeta, dođe do saznanja da postoji osnov sumnje da je izvršeno krivično djelo iz člana 56 ovog zakona, dužan je podatke, informaciju i dokumentaciju koji na to ukazuju dostaviti drugim nadležnim organima.

Član 89

Organi iz člana 86 ovog zakona dužni su da o mjerama preduzetim u vršenju nadzora, u skadu sa ovim zakonom, obavještavaju nadležni organ uprave u roku od osam dana od dana preduzimanja mjere.

Nadležni organ uprave vodi evidenciju o mjerama i organima iz stava 1 ovog člana.

Ako tokom inspekcijske kontrole nadzorni organi iz člana 86 ovog zakona procijene da u vezi sa nekom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma ili utvrde činjenice koje mogu biti dovedene u vezu sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma dužni su da odmah, bez odlaganja, obavjeste nadležni organ uprave.

Član 90

O podnijetom predlogu za pokretanje prekršajnog postupka zbog postupanja suprotno ovom zakonu nadležni organ uprave dužan je da obavijesti nadležni nadzorni organ, odnosno Advokatsku komoru kada je predlog podnijet protiv advokata.

IX. PREKRŠAJNI POSTUPAK

Član 91

Briše se. ("Sl. list Crne Gore", br. 14/12)

X. KAZNENE ODREDBE

Član 92

Novčanom kaznom od 2.500 EUR do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne izradi analizu rizika, odnosno ne odredi procjenu rizika pojedine grupe ili vrste klijenta, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda (član 8);
- 2) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 10 ovog zakona prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom (član 9 stav 1 tačka 1);
- 3) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 10 ovog zakona prilikom jedne ili više povezanih transakcija u vrijednosti od 15.000 EUR ili više (član 9 stav 1 tačka 2);
- 4) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 10 ovog zakona kada postoji sumnja u tačnost ili vjerodostojnost pribavljenih podataka o identifikaciji klijenta (član 9 stav 1 tačka 3);
- 5) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 10 ovog zakona kada u vezi transakcije ili klijenta postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma (član 9 stav 1 tačka 4);

- 6) sa klijentom uspostavi poslovni odnos, a da prije toga ne sprovede propisane mjere iz člana 10 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona (član 11 stav 1);
- 7) izvrši transakciju, a da prije toga ne sprovede propisane mjere (član 12);
- 8) ne utvrdi i ne provjeri identitet fizičkog lica, odnosno njegovog zakonskog zastupnika, preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost, pravnog lica, zastupnika pravnog lica, ovlaštenog lica i stvarnog vlasnika pravnog lica ili sličnog pravnog subjekta stranog prava, odnosno ne pribavi propisane podatke ili ih ne pribavi na propisani način ili ne pribavi ovjereno pisano ovlaštenje za zastupanje (čl. 14, 15, 16, 17 i 20);
- 9) utvrdi i provjeri identitet klijenta korišćenjem kvalifikovane elektronske potvrde na nedozvoljeni način (član 14 stav 5);
- 10) ne utvrdi i provjeri identitet klijenta prilikom ulaska klijenta u prostorije u kojima se priređuju posebne igre na sreću ili prilikom svakog pristupa klijenta sefu, odnosno ne pribavi propisane podatke ili ih ne pribavi na propisani način (član 18);
- 11) postupi suprotno članu 21 ovog zakona;
- 12) postupi suprotno članu 26 ovog zakona;
- 13) ne pribavi podatke o izvoru sredstava i imovine koji su predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije, iz ličnih i drugih isprava koje podnese klijent, a ako propisane podatke nije moguće pribaviti iz podnesenih isprava, ne pribavi ih neposredno iz pisane izjave klijenta (član 27 stav 4 tačka 1);
- 14) ne pribavi pisanu saglasnost odgovornog lica prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom (član 27 stav 4 tačka 2);
- 15) nakon uspostavljanja poslovnog odnosa sa posebnom pažnjom ne prati transakcije i druge poslovne aktivnosti koje kod institucije obavlja politički eksponirano lice (član 27 stav 4 tačka 3);
- 16) u okviru produbljene provjere klijenta ne primijeni jednu ili više dodatnih mjera iz člana 28 ovog zakona;
- 17) izvrši pojednostavljenu provjeru i praćenje klijenta suprotno članu 29 ovog zakona;
- 18) u okviru pojednostavljene provjere i praćenja klijenta ne pribavi propisane podatke o klijentu na propisani način (član 30);
- 19) klijentima otvara, izdaje ili za njih vodi anonimne račune, štedne knjižice na šifru ili donosioca ili pruža druge usluge (bankarske proizvode) koji neposredno ili posredno omogućavaju prikrivanje identiteta klijenta (član 31);
- 20) uspostavlja, odnosno produžava korespondentne odnose sa bankom koja posluje ili bi mogla poslovati kao "kvazi" banka ili sa drugom sličnom kreditnom institucijom za koju je poznato da dozvoljava korišćenje svojih računa "kvazi" bankama (član 32);
- 21) nadležnom organu uprave u zakonom određenom roku ne dostavi propisane podatke, kada u vezi sa transakcijom, odnosno najavljenom transakcijom ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 33);
- 22) nadležnom organu uprave u propisanom roku i na propisani način ne dostavi tražene podatke, informacije i dokumentaciju, kada vezano za transakciju ili lice postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 48);
- 23) postupi suprotno članu 51 i članu 62 stav 1 ovog zakona;
- 24) ne postupi po zahtjevu nadležnog organa uprave o tekućem praćenju finansijskog poslovanja određenog klijenta (član 53 st. 1, 2 i 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 300 EUR do 2.000 EUR.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 EUR do 6.000 EUR.

Član 93

Novčanom kaznom od 2.500 EUR do 15.000 EUR kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne izvrši identifikaciju klijenta (član 10 stav 1 tačka 1);

- 2) u svojim internim aktima ne opredijeli postupke sprovođenja mjera iz člana 10 ovog zakona;
- 3) ne prikupi tačne i potpune podatke o uplatiocu elektronskog transfera ili ih ne unese u obrazac ili poruku koja prati elektronski prenos novčanih sredstava poslatih ili primljenih, bez obzira na valutu (član 12a stav 1);
- 4) ne odbije da izvrši prenos novčanih sredstava ukoliko podaci o uplatiocu nijesu potpuni ili ne zatraži da se u najkraćem mogućem roku dopune (član 12a stav 3);
- 5) ne prati poslovne aktivnosti klijenta (član 22 stav 1);
- 6) ne izvrši ponovnu godišnju kontrolu stranog pravnog lica, odnosno ne pribavi propisane podatke ili ih ne pribavi na propisani način (član 23);
- 7) ne odredi u internom aktu postupak identifikacije politički eksponiranih lica (član 27 stav 5);
- 8) ne preduzme mjere i radnje radi otklanjanja rizika koji bi mogao proizaći iz upotrebe novih tehnologija (član 28a stav 1);
- 9) ne donese interni akt za sprječavanje upotrebe novih tehnologija u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma (član 28a stav 2);
- 10) nadležnom organu uprave u propisanom roku ne dostavi propisane podatke o transakciji koja se odvija u gotovom novcu u vrijednosti od najmanje 15 000 EUR (član 33 stav 1);
- 11) ne obezbijedi sprovođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, koji su određeni ovim zakonom, kod svojih poslovnih jedinica ili društava u većinskom vlasništvu koje imaju sjedište u drugoj državi (član 34 stav 1);
- 12) ne odredi ovlašćeno lice i njegovog zamjenika za obavljanje poslova i zadataka otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma (član 35 st. 3 i 4);
- 13) ovlašćenom licu ne obezbijedi odgovarajuće uslove iz člana 38 ovog zakona;
- 14) ne čuva podatke i dokumentaciju u skladu sa članom 83 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 300 EUR do 1.000 EUR.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 EUR do 6.000 EUR.

Član 94

Novčanom kaznom od 1.000 EUR do 6.000 EUR kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne prati poslovne aktivnosti klijenta u skladu sa članom 22 stav 2 ovog zakona;
- 2) ne analizira sve neuobičajno velike transakcije koje nemaju očiglednu ekonomsku ili pravnu svrhu i rezultate analize ne evidentira u pisanom obliku (član 33a st. 1 i 2);
- 3) internim aktom ne utvrdi sopstvenu listu kriterijuma za prepoznavanje neuobičajnih transakcija (član 33a stav 3);
- 4) ne obavijesti nadležni organ uprave i ne preduzme odgovarajuće mjere za otklanjanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorizma (član 34 stav 2);
- 5) ne obezbijedi da posao ovlašćenog lica i zamjenika ovlašćenog lica obavlja lice koje ispunjava propisane uslove (član 36);
- 6) nadležnom organu uprave u propisanom roku ne dostavi podatke o ličnom imenu i nazivu radnog mjesta ovlašćenog lica i zamjenika ovlašćenog lica i svaku promjenu tih podataka (član 38 stav 3);
- 7) ne obezbijedi redovno stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih koji obavljaju poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa ovim zakonom (član 39 stav 1);
- 8) ne pripremi program stručnog osposobljavanja i usavršavanja za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma u propisanom roku (član 39 stav 2);
- 9) ne obezbijedi redovnu unutrašnju kontrolu obavljanja poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa ovim zakonom (član 40);
- 10) kod utvrđivanja osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i drugih okolnosti u vezi sa time ne koristi listu indikatora iz člana 45 stav 1 ovog zakona;

- 11) ne čuva podatke i dokumentaciju o ovlaštenom licu i zamjeniku ovlaštenog lica, stručnom usavršavanju zaposlenih i sprovedenim mjerama interne kontrole iz čl. 35, 39 i 40 ovog zakona četiri godine od razrješenja ovlaštenog lica i zamjenika ovlaštenog lica, izvršenom stručnom usavršavanju i unutrašnjoj kontroli (član 83 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 200 EUR do 1.000 EUR.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 EUR do 3.000 EUR.

Član 95

Novčanom kaznom od 3.000 EUR do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj lice registrovano za sertifikovanu ovjeru elektronske potvrde, ako na zahtjev obveznika ne dostavi kopije isprava i druge dokumentacije na osnovu kojih je utvrdilo i provjerilo identitet klijenta (član 14 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu registrovanom za sertifikovanu ovjeru elektronske potvrde novčanom kaznom od 300 EUR do 3.000 EUR.

Član 96

Novčanom kaznom od 3.000 EUR do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj advokat, odnosno notar, ako:

- 1) postupi suprotno članu 21 ovog zakona;
- 2) u okviru provjere klijenta ne pribavi sve propisane podatke u skladu sa ovim zakonom (član 42 st. 1, 2 i 3);
- 3) ne utvrdi i ne provjeri identitet klijenta, odnosno njegovog zastupnika, odnosno ovlaštenog lica ili ako propisane podatke ne pribavi na propisani način (član 42 st. 4, 6 i 7);
- 4) u propisanom roku i na propisani način ne obavijesti nadležni organ uprave da u vezi sa nekom transakcijom ili planiranom transakcijom, odnosno određenim licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 43 st. 1, 2 i 3);
- 5) ne obavijesti nadležni organ uprave da je klijent tražio savjet za pranje novca ili finansiranje terorizma (član 43 stav 4);
- 6) ne dostavi nadležnom organu uprave kopije ovjerenih kupoprodajnih ugovora o prometu nekretnina čija vrijednost prelazi 15. 000 EUR (član 43 stav 5);
- 7) ne izvijesti nadležni organ uprave o gotovinskim transakcijama iz člana 33 stav 1 ovog zakona, kada u vezi sa transakcijom ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 44 stav 3);
- 8) ne odredi ovlašćeno lice i njegovog zamjenika za obavljanje pojedinih zadataka otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, koji su određeni ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona (član 35 st. 3 i 4 u vezi sa članom 41 stav 1);
- 9) ovlaštenom licu ne obezbijedi odgovarajuća ovlašćenja, uslove i pomoć za obavljanje njegovih poslova i zadataka (član 38 st. 1 i 2 u vezi sa članom 41 stav 1);
- 10) ne utvrdi stvarnog vlasnika klijenta koji je pravno lice ili drugi sličan oblik organizovanja stranog prava, odnosno ne pribavi propisane podatke ili ih ne pribavi na propisani način (član 42 st. 5 i 7);
- 11) u propisanom roku i na propisani način ne dostavi podatke, informacije i dokumentaciju iz člana 49 stav 4 ovog zakona;
- 12) ne obezbijedi da posao ovlaštenog lica i njegovog zamjenika obavlja lice koje ispunjava propisane uslove (član 36 u vezi sa članom 41 stav 1);
- 13) nadležnom organu uprave u propisanom roku ne dostavi podatke o ličnom imenu i nazivu radnog mjesta ovlaštenog lica i zamjenika ovlaštenog lica i svaku promjenu tih podataka (član 38 stav 3 u vezi sa članom 41 stav 1);
- 14) ne vrši redovno stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih koji obavljaju poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa ovim zakonom (član 39 stav 1 u vezi sa članom 41 stav 1);

- 15) ne pripremi program stručnog osposobljavanja i usavršavanja za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranje terorizma u propisanom roku (član 39 stav 2 u vezi sa članom 41 stav 1);
- 16) ne obezbijedi redovnu unutrašnju kontrolu poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa ovim zakonom (član 40 u vezi sa članom 41 stav 1);
- 17) nadležnom organu uprave ne dostavi razloge zbog kojih nijesu postupili u skladu sa njegovim zahtjevom, odnosno ne dostavi ih u propisanom roku (član 44 stav 2);
- 18) kod utvrđivanja osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i drugih okolnosti u vezi sa tim ne koristi listu indikatora iz člana 45 stav 1;
- 19) ne čuva podatke dobijene na osnovu člana 42 stav 1 ovog zakona i pripadajuću dokumentaciju 10 godina nakon utvrđivanja identiteta klijenta (član 83 stav 3);
- 20) ne čuva podatke i dokumentaciju o stručnom osposobljavanju zaposlenih četiri godine nakon osposobljavanja (član 83 stav 4).

Član 96a

U slučaju posebno teških povreda ili ponavljanja povreda iz čl. 92 do 96 ovog zakona može se izreći zabrana vršenja djelatnosti pravnom licu i preduzetniku u trajanju do dvije godine, a odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu može se izreći zabrana obavljanja posla u trajanju do dvije godine.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 97

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list RCG", br. 55/03, 58/03 i 17/05), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 97a

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 97b

Obveznici su dužni da svoje poslovanje usklade sa čl. 12a, 28a i 33a ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 98

Obveznici su dužni da poslovanje usklade sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 97 ovog zakona.

Član 99

Postupci koji su započeti po Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list RCG", br. 55/03, 58/03 i 17/05) nastaviće se po ovom zakonu, ukoliko je to za stranku u postupku povoljnije.

Član 100

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list RCG", br. 55/03, 58/03 i 17/05).

Član 101

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-518/10
Podgorica, 29. novembra 2007. godine

Skupština Crne Gore
Predsjednik,
Ranko Krivokapić, s.r.